

Elaboratori

Lazăr Liliana, Standavid Beatrice, Vaşloban Claudia

GHID METODOLOGIC PRIVIND STUDIUL LIMBII ROMÂNE CA LIMBĂ NEMATERNĂ ÎN ŞCOLILE ŞI SECŢIILE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂŢILOR NAŢIONALE CLASA A VII-A

Validatori

Alt Adina, Galeş Iuliana, Kaitar Roxana, Szejke Ottilia

Competență și eficiență
în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

„E ceva ce nu știu
Dar se presupune că ar trebui să știu.
Nu știu ce nu știu,
Dar ar trebui să știu
Și mă simt prost
Nu numai pentru că nu știu
Ci și pentru că nu știu ce nu știu.

Așadar, mă prefac că știu.
Dar mă scoate din fire
Că nu știu ce trebuie să mă prefac că știu.
Deci mă prefac că știu totul.

Mi se pare că tu știi ce ar trebui să știu eu.
Dar nu poți să-mi spui ce anume
Pentru că nu știi ce știu.

S-ar putea să știi ce nu știu eu
Dar nu și că nu știu.
Iar eu nu știu să-ți spun. Va trebui deci să-mi spui

TOTUL”.

(„Noduri”, R. D. Laing)

CUPRINS:

Introducere	4
1. Capitolul I. Repere teoretice	6
1.1. Cadrul actual de aplicare al curriculumului	6
1.2. Programa școlară – structură și actualitate	9
1.3. Dezvoltarea competențelor	10
2. Capitolul II. Proiectarea centrată pe competențe	15
2.1. Planificarea calendaristică	15
2.2. Planificarea unităților de învățare	16
2.3. Scenariul didactic	18
3. Capitolul III. Sugestii metodologice de adaptare a strategiilor didactice la nivel de clasa a VII-a și activități de învățare	20
4. Capitolul IV. Evaluarea limbii române ca limbă nematernă	54
4.1. Tipuri de evaluare	54
4.2. Evaluarea centrată pe competențe	62
4.3. Evaluarea alternativă	88
5. Bibliografie	100

Introducere

Prezenta lucrare face parte din seria celor șase ghiduri metodologice elaborate în cadrul proiectului „Competență și eficiență în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România”, care a fost implementat în perioada 2022-2023 de Ministerul Educației, în parteneriat cu Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj Napoca, Centrul de Formare Continuă în Limba Maghiară Oradea (CFCLM), Casa Corpului Didactic „Apáczai Csere János” Harghita (CCDHR).

Conținutul procesului de predare-învățare la limba română derivă din elementele generale ale procesului de învățământ, cu o individualitate distinctă în cadrul disciplinelor școlare. Aceste conținuturi sunt selecționate, sistematizate și ierarhizate didactic în documente școlare de tip reglator (planuri de învățământ, programe cadru sau arii tematice) sau de altă natură (manuale digitale, materiale curriculare auxiliare precum îndrumare metodice, ghiduri pentru elevi, culegeri de texte). Conținutul disciplinei este reprezentat, în general, nu numai de valorile propuse de școală în cadrul orarului școlar (educația formală), ci și în cadrul activităților extrașcolare organizate de școală (educația nonformală), de tipul ateliere de creație, concursuri, excursii tematice, proiecte educaționale, parteneriate organizate sub îndrumarea școlii.

Odată selecționate, informațiile ce vor constitui conținutul procesului de învățământ la limba română urmează să fie ordonate și prezentate în documentele școlare. Această ordonare reprezintă, în esență, structura didactică a conținutului.

Principala modalitate de organizare a conținutului disciplinei noastre este după puterea explicativă a cunoștințelor. Potrivit acestei modalități, anumite cunoștințe conferă o anumită semnificație celor care urmează. Cunoștințele care urmează nu vor putea fi înțelese și asimilate numai pe baza altora, care le oferă o bază explicativă necesară. Noțiunea de cuvânt în sine, dar și ca element al vocabularului, nu poate fi înțeleasă fără studiul foneticii-vocale, consoane, semivocale, diftongi, triftongi, hiat, despărțirea cuvintelor în silabe, accentul. Cuvântul are, deopotrivă, o valoare morfologică și sintactică, intră în anumite determinări formând propoziții. Pronumele și numeralul ca părți de vorbire substituente substantivului sunt greu de înțeles fără

studiul acestei părți de vorbire. Cuvântul devine matrice conceptuală de care depinde înțelegerea noțiunilor gramaticale.

Din punctul de vedere al structurii sale, programa de Limba și literatura română, centrată pe competențe, prezintă o parte generală (introdactivă) în care sunt subliniate statutul și importanța disciplinei în sine, sugerând cu subtilitate principiile didactice fundamentale demne de respectat în actul predării și al evaluării, iar acestora li se alătură mai nou proiectarea unităților de învățare pe module școlare, recomandarea unor metode și procedee de realizare a întregului demers didactic.

Ni se prezintă conținuturile ce urmează a fi predate, plecând de la competențele generale și specifice, indicându-se numărul de ore necesare pentru predarea lor (fără a fi o cerință obligatorie).

Particularizată la o anumită disciplină, programa sugerează anumite metode de predare, anumite activități de învățare sau de evaluare a rezultatelor elevilor.

Scopul acestui ghid este de a ajuta un tânăr profesor să dezvolte o cultură comunicațională și literară de bază la elevii săi, astfel încât aceștia să fie capabili să înțeleagă limba română, să comunice și să interacționeze în limba română, utilizând eficient și creativ cunoștințele, în diferite situații din viața de zi cu zi, dar mai ales pentru a ajunge la rezultate deosebite pe parcursul anului școlar. Astfel, vom încerca să transmitem acel „tot”, în ceea ce privește clasa a VII-a.

Capitolul I. Repere teoretice

1.1. Cadrul actual de aplicare al curriculumului

Trăim într-o eră a unei permanente schimbări, atât în țara noastră, cât și în întreaga lume. Învățământul românesc, începând cu anul 1990, se află într-o permanentă reformă. Termenul de „curriculum” apare și el o dată cu începerea acestei reforme. Accepțiunile acestuia le putem menționa după cum urmează: „curriculum, curriculumuri: plan de învățământ, plan de studii (la universități)”, explicație dată de Noul Dicționar Universal al Limbii Române, însă găsim și alte explicații, cum ar fi: „curriculum(din lat. curriculum, curricula): teren, câmp de curse sau cursă propriu-zisă”. De asemenea, Dan Potolea îl menționează în lucrarea sa „Conceptualizarea curriculumului”, ca fiind un termen inspirat din „curriculum vitae”- care desemnează un traseu al vieții unei persoane, marcat de circumstanțe speciale.

În prezent, din îmbinarea acestor explicații, se pot da două sensuri ale acestui termen: totalitatea proceselor de învățare prin care trece elevul pe parcursul anilor de școală și totalitatea documentelor care organizează desfășurarea activităților școlare: plan de învățământ, programe școlare, ghiduri, manuale, instrumente de evaluare.

Perspectiva curriculumului pe care ne vom axa în această lucrare este cea de totalitate a documentelor care reglementează desfășurarea activității școlare.

Pentru a putea încadra corect noțiunea de curriculum în demersul nostru trebuie să avem în vedere locul pe care îl ocupă elevul în parcursul educațional. Înainte de a apărea această noțiune, învățământul era concentrat asupra materiei care trebuia predată și asupra cadrului didactic care transmitea cunoștințele, însă odată cu apariția acestui nou concept, accentul se deplasează pe elev, pe nevoile sale pentru a putea evita probleme precum: neconcordanța dintre valorile promovate la nivel de școală și cele promovate de societatea românească, abandonul școlar, lipsa de motivație a elevilor în ceea ce privește procesul educativ.

Punându-se accent pe elev și pe nevoile sale, curriculumul propune o nouă viziune asupra proiectării activităților instructiv educative. Astfel, curriculum-ul național reprezintă totalitatea programelor școlare, iar reforma de care vorbeam la început se concentrează, în mod deosebit, la nivelul programelor școlare și la nivelul planurilor cadru de învățământ.

Noul curriculum se dorește a fi un instrument care să poată facilita activitatea cadrelor didactice, astfel încât beneficiarul direct al aplicării acestuia – elevul – să obțină rezultatele dorite la nivelul fiecărui ciclu de învățământ.

Pentru ca fiecare școală să poată asigura realizarea idealului educațional, oferindu-i fiecărui elev șanse egale pentru dezvoltarea intelectuală și profesională, aceasta utilizează acest instrument numit curriculum național, care este format din planurile cadru de învățământ și din programele școlare. Ambele sunt realizate după anumite principii care, respectate fiind, duc la o bună organizare a activităților instructiv-educative.

Trebuie menționat că noutatea Curriculumului Național este reprezentată de faptul că acesta este centrat pe „formarea și dezvoltarea/diversificarea competențelor cheie care conturează profilul de formare al elevului”(Anexă la OMENCS NR. 3590 din 05.04.2016, pag. 3.). Acest profil de formare al elevului de gimnaziu ne prezintă cu ce va rămâne absolventul acestui ciclu în urma procesului de învățare. În rândurile de mai jos prezentăm acest profil:

Comunicare în limba maternă	<ul style="list-style-type: none"> • Căutarea, colectarea, procesarea de informații și receptarea de opinii, idei, sentimente într-o varietate de mesaje ascultate/texte citite • Exprimarea unor informații, opinii, idei, sentimente, în mesaje orale sau scrise, prin adaptarea la situația de comunicare • Participarea la interacțiuni verbale în diverse contexte școlare și extrașcolare, în cadrul unui dialog pro-activ
Comunicare în limbi străine	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea unor informații, opinii, sentimente în mesaje orale sau scrise în limba străină pe teme cunoscute • Exprimarea unor idei, opinii, sentimente, în cadrul unor mesaje orale sau scrise, pe teme cunoscute • Participarea la interacțiuni verbale la nivel funcțional, pe teme cunoscute
Competențe matematice (A) și competențe de bază în științe și tehnologii (B)	<ul style="list-style-type: none"> • Manifestarea interesului pentru identificarea unor regularități și relații matematice întâlnite în situații școlare și extrașcolare și corelarea acestora (A) • Identificarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unor situații-concrete (A) • Rezolvarea de probleme în situații concrete, utilizând algoritmi și instrumente specifice matematicii (A) • Proiectarea și derularea unui demers investigativ pentru a proba o ipoteză de lucru (B) • Proiectarea și realizarea unor produse utile pentru activitățile curente (B) • Manifestarea interesului pentru o viață sănătoasă și pentru păstrarea unui mediu curat (B) • Aplicarea unor reguli simple de menținere a unei vieți sănătoase și a unui mediu curat (B)

Competență digitală	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea unor dispozitive și aplicații digitale pentru căutarea și selecția unor resurse informaționale și educaționale digitale relevante pentru învățare • Dezvoltarea unor conținuturi digitale multi-media, în contextul unor activități de învățare • Respectarea normelor și regulilor privind dezvoltarea și utilizarea de conținut virtual (drepturi de proprietate intelectuală, respectarea privatității, siguranței pe internet)
A învăța să înveți	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea de obiective și planuri simple de învățare în realizarea unor sarcini de lucru • Gestionarea timpului alocat învățării și monitorizarea progresului în realizarea unei sarcini de lucru • Aprecierea calităților personale în vederea autocunoașterii, a orientării școlare și profesionale
Competențe sociale și civice	<ul style="list-style-type: none"> • Operarea cu valori și norme de conduită relevante pentru viața personală și pentru interacțiunea cu ceilalți • Relaționarea pozitivă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare, prin exercitarea unor drepturi și asumarea de responsabilități • Manifestarea disponibilității pentru participare civică în condițiile respectării regulilor grupului și valorizării diversității (etno-culturale, lingvistice, religioase etc.)
Spirit de inițiativă și antreprenoriat	<ul style="list-style-type: none"> • Manifestarea interesului pentru identificarea unor soluții noi în rezolvarea unor sarcini de învățare de rutină și/sau provocatoare • Manifestarea inițiativei în rezolvarea unor probleme ale grupurilor din care face parte și în explorarea unor probleme ale comunității locale • Aprecierea calităților personale în vederea autocunoașterii, a orientării școlare și profesionale • Identificarea unor parcursuri școlare și profesionale adecvate propriilor interese
Sensibilizare și exprimare culturală	<ul style="list-style-type: none"> • Aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal • Realizarea de lucrări creative folosind diverse medii, inclusiv digitale, în contexte școlare și extra-școlare • Aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal • Participarea la proiecte și evenimente culturale organizate în contexte formale sau non-formale.

Revenind la planul cadru de învățământ, acesta este documentul prin care se stabilesc, în funcție de nivelul de școlarizare, disciplinele studiate de către elevi în școală și numărul de ore pentru fiecare dintre acestea. La rândul lui, planul cadru este alcătuit din două componente: trunchiul comun – care stabilește numărul de ore care trebuie parcurse în mod obligatoriu pentru fiecare materie și curriculum-ul la decizia școlii – care reprezintă oferta educațională a școlii și care se pliază pe nevoile elevilor, pe specificul școlii și pe specificul comunității locale.

În ceea ce privește limba și literatura română la secțiile cu predare în limbile minorităților naționale, ar trebui să existe o mică diferență în ceea ce privește numărul de ore din trunchiul comun, față de secția română. Ideal ar fi ca numărul acestor ore să fie puțin mai mare pentru a veni în sprijinul vorbitorilor nonnativi.

Acest ajutor vine prin curriculum-ul la decizia școlii, însă nu la toate școlile, alegerea acestora fiind una subiectivă, părinții aleg pentru copii, fie ce este mai ușor, fie ceea ce este la modă și nu ceea ce este mai util.

1.2. Programa școlară – structură și actualitate

Programele școlare sunt documente care prezintă succint conținuturile învățământului pentru fiecare an școlar. Structura acestora s-a modificat în anul 1999, programele fiind organizate pe arii curriculare și nu pe discipline distincte.

Dacă în programele analitice vechi se prezenta fiecare capitol al materiei și informațiile pe care profesorul le transmitea elevilor, iar aceștia le învățau, în noile programe se prezintă o listă de competențe pe care elevul va trebui să le dobândească la sfârșitul anilor de studiu și, de asemenea, o serie de conținuturi care permit formarea competențelor.

O a doua diferență e că în programele vechi, profesorul era constrâns de timp și de ordinea în care trebuiau transmise informațiile, pe când acum profesorul are posibilitatea de a alege ordinea și ritmul de parcurgere a materiei, ceea ce este un aspect pozitiv, deoarece profesorul poate avansa în funcție de ritmul elevilor.

Actuala structură a programelor cuprinde:

- Nota de prezentare
- Competențele generale
- Competențele specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Programele pentru Limba și literatura română, începând cu anul 2017, sunt diferite la secția maghiară față de secția română, diferență ce face ca materia să fie mai accesibilă elevilor.

Pentru că libertatea profesorului nu este limitată, acesta are o responsabilitate mult mai mare în formarea abilităților elevilor. Din această cauză, profesorul trebuie să aibă o imagine de ansamblu asupra conținuturilor/activităților de învățare care revin unui an de studiu. Astfel, alegerea temelor majore și organizarea conținuturilor în jurul acestora face ca procesul de învățământ să fie mai eficient prin organizarea lui în unități de învățare.

Proiectarea demersului didactic trebuie să ofere o radiografie a procesului de predare-învățare-evaluare în care programa școlară trebuie să se oglindească în mod cât se poate de fidel, astfel încât să se poată ajunge la dezvoltarea optimă a competențelor.

1.3. Dezvoltarea competențelor

Anul 2009 este anul în care competențele apar în prim planul procesului de învățământ. Acestea sunt prezente în Legea Educației din 2023, capitolul VI, Art. 85: „Finalitatea principală a educării o reprezintă formarea competențelor (definite ca „un ansamblu multifuncțional și transferabil de cunoștințe, deprinderi/abilități și aptitudini necesare în situații diferite)”, iar în Art. 91 sunt precizate care sunt aceste competențe: „—Curriculumul național pentru învățământul primar, gimnazial și liceal se axează pe competențele-cheie promovate la nivel european, care determină profilul de formare a elevului:

- a) competență de citire, scriere și înțelegere a mesajului;
- b) competență în multilingvism;
- c) competență matematică și competență în științe, tehnologie și inginerie;
- d) competență digitală, inclusiv de siguranță pe internet și securitate cibernetică;
- e) competență personală, socială și de a învăța să înveți;
- f) competență civică, juridică și de protejare a mediului;
- g) competență antreprenorială;
- h) competență de sensibilizare și exprimare culturală

Comisia Europeană sugerează 8 domenii:

1. Comunicarea în limba maternă
2. Comunicarea în limbi străine
3. Competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii
4. Competența digitală (TSI – Tehnologia Societății informației)
5. Competența socială și competențe civice
6. A învăța să înveți
7. Inițiativă și antreprenoriat
8. Sensibilizare și exprimare culturală

În vechile programe, obiectivele operaționale erau cele care stabileau dacă elevul și-a însușit anumite cunoștințe, proiectarea didactică folosind formula: „la sfârșitul orei elevii trebuie să...”, pe când competențele reprezintă capacitatea elevului de a rezolva anumite situații, bazându-se pe deprinderile și cunoștințele acumulate până în acel moment. Ceea ce înseamnă că aceste competențe trebuie să cuprindă atât cunoștințe și deprinderi, cât și abilități și atitudini.

O descriere amănunțită a acestora o găsim în Didactica Formării Competențelor, (cordonatori: Aurel Ardelean, Octavian Mândruț, „Vasile Goldiș” University Press, Arad, 2012, p. 23) doar că vom avea în vedere numai cele care au strânsă legătură cu Limba și literatura română, iar pentru celelalte vom face o scurtă prezentare a modului cum am putea să le integrăm în cadrul orelor de limba română:

1. Comunicare în limba maternă:

Cunoștințe	Deprinderi / aptitudini	Atitudini
- vocabular - gramatică funcțională, funcții ale limbii (acte de vorbire) -conștientizarea principalelor tipuri de interacțiune verbală - un registru de texte literare și nonliterare	- a comunica oral și scris într-o varietate de situații - a monitoriza și adapta propria comunicare la cerințele situației - a distinge și a folosi diferite tipuri de texte	- atitudine pozitivă pentru dialog constructiv - aprecierea calităților estetice și dorința de a le promova - interesul de a comunica (interacționa) cu alții

- principalele caracteristici ale diferitelor stiluri și registre de limbă - variabilitatea limbii și a comunicării în diferite contexte	- a căuta, a colecta și a procesa informația - a folosi resurse - a formula și a exprima argumente orale și scrise	- conștientizarea impactului asupra celorlalți - nevoia de a înțelege și de a utiliza limbajul într-un mod pozitiv și responsabil.
---	--	---

2. Comunicare în limbi străine

Cunoștințe	Deprinderi / aptitudini	Atitudini
- vocabular - gramatică funcțională - principalele tipuri de interacțiune verbală și de registre ale limbii - convenții sociale - aspectul cultural și varietatea limbilor	- abilitatea de a înțelege mesaje orale - a iniția, a susține și a încheia conversații - înțelegerea și producerea de texte scrise adecvate nevoilor individului - învățarea limbilor într-un mod informal	- aprecierea diversității culturale - interesul și curiozitatea pentru limbi - comunicare interculturală.

3. A învăța să înveți

Cunoștințe	Deprinderi / aptitudini	Atitudini
- competențele, cunoștințele, deprinderile și calificările solicitate de o anumită activitate sau carieră - cunoașterea și înțelegerea strategiilor de învățare preferate - cunoașterea și înțelegerea punctelor tari și slabe privind aptitudinile și calificările personale - capacitatea de a căuta oportunități de formare	- dobândirea alfabetizărilor de bază necesare pentru continuarea învățării - accesarea, procesarea și asimilarea de noi cunoștințe și aptitudini (deprinderi) - a avea o gestiune eficientă proprie a învățării - a persevera în învățare - a atribui un timp pentru învățarea autonomă, dovedind autodisciplină	- motivația și încrederea pentru a continua și a reuși în învățarea pe parcursul întregii vieți - atitudinea centrată pe rezolvarea de probleme pentru a sprijini procesul propriu de învățare - manifestarea dorinței de a exploata experiențele de învățare

4. Sensibilizare și exprimare culturală

Cunoștințe	Deprinderi / aptitudini	Atitudini
<ul style="list-style-type: none"> - conștientizarea moștenirii culturale locale, naționale și europene - conștientizarea locului patrimoniului cultural în lume - cunoștințe de bază referitoare la opere culturale majore - înțelegerea diversității culturale și lingvistice în Europa și în alte regiuni ale lumii - înțelegerea necesității de a conserva această diversitate culturală și lingvistică - înțelegerea importanței factorilor estetici în viața zilnică 	<ul style="list-style-type: none"> - a aprecia critic și estetic operele de artă, spectacolele, precum și exprimarea personală printr-o varietate de mijloace, folosind propriile aptitudini - a compara propriile puncte de vedere și opinii cu ale altora - a identifica și a realiza oportunitățile sociale și economice în activitatea culturală - a dezvolta aptitudini creative care pot fi transferate în diverse contexte profesionale 	<ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea profundă a propriei culturi și sentimentul identității ca bază a respectului și a atitudinii deschise față de diversitatea exprimării culturale - creativitate și voință de a dezvolta propriul sens estetic prin practica personală a exprimării artistice și prin participarea la viața culturală

Comunicarea în limba română se regăsește, în cazul nostru, doar în orele de limba și literatura română, ceea ce face ca elevii aparținând minorităților naționale să fie dezavantajați, însă dacă la ore se folosește exclusiv limba română, copiii se vor obișnui cu aceasta și nu le va mai fi frică atunci când se vorbește în jurul lor românește.

Comunicarea în limbi străine se poate valorifica la nivelul orei de limba română prin a face conexiuni cu aceste limbi, prin a căuta informații pe care ulterior le vor folosi la oră sau chiar prin a traduce unele texte fie din alte limbi în română, fie din română sau prin a realiza dicționare, folosind limbile pe care le studiază.

Competența matematică și în științe și tehnologii se poate dezvolta, la nivelul limbii române, prin folosirea cerințelor care să se bazeze pe cunoștințele elevilor acumulate la aceste discipline: folosirea tabelelor, a algoritmilor la gramatică, analogiei, graficelor.

Competența digitală este una dintre cele mai folosite în zilele noastre. Perioada în care orele s-au desfășurat online și-a pus amprenta pe fiecare dintre cei aflați la catedră, indiferent de materia predată. Astfel, și la limba română s-au putut utiliza cunoștințele elevilor în ceea ce

privește realizarea de hărți mentale, de prezentări pentru diferite teme, căutarea informațiilor necesare realizării anumitor teme.

Competențele sociale și civice pot fi dezvoltate plecând de la textele care cuprind anumite tipuri de personaje, care pot fi etichetate într-un fel sau altul, astfel încât elevii să manifeste atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți, față de identitatea culturală proprie și față de a celorlalți. Munca în echipă, relaționarea cu ceilalți, în diferite activități realizate la orele de limba română, implicarea pozitivă în activități, și nu numai acestea, sunt cele care determină dezvoltarea competențelor sociale și civice.

Spiritul de inițiativă și cel de antreprenoriat poate fi dezvoltat prin realizarea unor afișe, unor mini-dicționare, mici cărți, care la un târg local se pot valorifica, de exemplu, în scop caritabil sau pentru ca elevii să își poată achiziționa materiale necesare învățării.

Analizând aceste competențe, putem observa că tot ceea ce se învață în procesul de învățământ (cunoștințele), se transformă în deprinderi și abilități cu care elevul își va dezvolta capacitatea de a pune în aplicare tot ce a acumulat și va adopta o atitudine potrivită, o viziune care îl va ajuta să își dezvolte, în mod armonios, gândirea, motivația și va fi dispus să aibă deschidere către toate domeniile la care fac referire competențele descrise mai sus.

Capitolul II. Proiectarea pe unități centrată pe competențe

Scopul principal al procesului de învățământ este de a ajunge, cu elevii, la performanțe, de a asigura o calitate la un nivel cât mai ridicat al acestui proces, în concluzie, de a forma și dezvolta competențele elevului, astfel încât acesta să le poată folosi de-a lungul vieții, în dezvoltarea personală și profesională.

Astfel, diferența dintre proiectarea anterioară, de dinaintea aplicării Noului Curriculum, și cea actuală este că se trece de la obiectivele pedagogice la aceste competențe școlare, iar accentul de pe evaluarea sumativă/normativă se mută pe evaluarea formativă, urmărindu-se gradul de realizare al competențelor, în funcție de cerințele instruirii.

Dacă programa ne prezintă în detaliu elemente obligatorii care trebuie parcurse, fiind astfel un ghid pentru cadrul didactic, competențele generale sunt cele care reliefează achizițiile fundamentale ale elevului, iar cele specifice sunt cele care ne prezintă ce pot să facă elevii.

Un punct forte al proiectării centrate pe competențe este acela că prin formarea acestora nu mai trebuie urmat ceea ce trebuie predat, ci ceea ce trebuie format la elevi. Profesorul dispune de flexibilitate în procesul de predare, el putând alege un spectru larg de instrumente, dar și de resurse pentru a crea experiențe de învățare potrivite pentru elev. De asemenea, un alt punct forte al acestui tip de proiectare este interdisciplinaritatea, aceasta face ca elevii să poată contextualiza, dar și aplica cunoștințele dobândite, în diferite momente ale vieții.

2.1. Planificarea calendaristică

Planificarea calendaristică reprezintă un document necesar realizării activităților didactice care permite crearea legăturii potrivite, într-un mod personalizat, a elementelor programei (competențe specifice și conținuturi), în cadrul unităților de învățare. Pentru acestea sunt alocate un număr de ore și de săptămâni, atâtea cât crede de cuviință cadrul didactic, astfel încât la sfârșitul anului școlar să fie acoperite toate competențele și toate conținuturile din programă.

În elaborarea planificării calendaristice, programa școlară reprezintă documentul care stă la baza realizării acesteia. După lectura atentă, conștientă, integrală a programei școlare, elaborarea planificării calendaristice presupune parcurgerea următoarelor etape:

1. asocierea competențelor specifice și a conținuturilor prezentate în programa școlară;
2. stabilirea unităților de învățare;
3. stabilirea succesiunii parcurgerii unităților de învățare;
4. stabilirea timpului necesar pentru fiecare unitate de învățare.

PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ ANUALĂ

Planificarea calendaristică anuală nu se realizează în funcție de manualele școlare, acestea fiind doar materiale ajutătoare și care le sunt adresate elevilor. De obicei, în cadrul acesteia se indică unitatea de învățare, competențele specifice urmărite, conținuturile predate, numărul de ore alocate, săptămâna de predare și eventualele observații.

Unități de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. de ore	Săptămâna	Observații
(se menționează titluri/teme)	(se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară)	(din conținuturile programei școlare)	(stabilite de către cadrul didactic)	(se precizează săptămâna sau săptămânile)	(se menționează, de exemplu, modificări în urma realizării activității didactice la clasă)

2.2. Proiectarea unităților de învățare

Proiectarea unităților de învățare reprezintă o parte integrantă a planificării activității didactice, fiind etapa ce urmează după planificarea calendaristică. Pentru elaborarea proiectelor unității de învățare este necesară o bună cunoaștere a planului cadru de învățământ și a programei școlare specifice limbii și literaturii române.

Unitatea de învățare, prin componentele pe care le include, oferă o imagine de ansamblu asupra temei, asupra fiecărei lecții. De asemenea, permite formarea la elevi a unui comportament

prin formarea competenței specifice, este parcursă într-o perioadă determinată de timp și se finalizează prin evaluare.

Etapele logice ale proiectării unității de învățare sunt:

1. Identificarea competențelor (din programa școlară) → În ce scop voi face?;
2. Selectarea conținuturilor (corespunzătoare competențelor – din programa școlară) → Ce voi face?;
3. Stabilirea activităților de învățare prin care urmărim formarea fiecărei competențe (din programa școlară și/sau activități proprii/alte surse) → Cum voi face?;
4. Analiza resurselor necesare (materiale, procedurale, de timp) → Cu ce voi face?;
5. Stabilirea instrumentelor de evaluare (metode, instrumente, modalități de evaluare) → Cât s-a realizat?.

Avantajele proiectării demersului didactic pe baza unității de învățare ar fi:

- Profesorul are o imagine de ansamblu asupra programei școlare/an școlar/disciplină de studiu;
- Lecțiile sunt integrate în secvențe de învățare;
- Permite profesorului alocarea unui număr de ore pentru remediere, dezvoltare, în funcție de particularitățile individuale ale copiilor;
- Învățarea propriu-zisă este coerentă (prin modul în care este proiectată învățarea pe termen lung și mediu);
- Oferă o imagine clară a raportului predare- învățare – evaluare în cadrul unității;
- Este un instrument util profesorului (având o viziune clară, liniară: competențe specifice- conținuturi- activități de învățare- resurse- evaluare).

PLANIFICARE PE UNITĂȚI

În cadrul acestei planificări se fac referiri la: conținuturile predate, competențele urmărite, activitățile de învățare specifice, resursele utilizate, modalitățile de evaluare:

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
(se menționează detalieri de conținut care explică anumite parcursuri)	(se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară)	(vizate/recomandate de programa școlară sau altele adecvate pentru realizarea competențelor specifice)	(se precizează timpul, locul, materialele didactice, forma de organizare a clasei)	(se menționează metodele, instrumentele sau modalitățile de evaluare utilizate)

2.3. Scenariul didactic

Scenariul didactic este documentul care se realizează pentru a pune în evidență modalitatea prin care conținuturile devin operaționale, modalitatea prin care se utilizează metodele și mijloacele, modul cum participă la oră elevii, care sunt acțiunile de predare-învățare, cum devine profesorul, dintr-un simplu transmitător, un adevărat maestru al acțiunii respective.

Scenariul didactic a suferit mai multe transformări de-a lungul timpului, modernizându-se o dată cu apariția Noului Curriculum. Astfel, dacă în varianta tradițională, scenariul didactic urma etape precum:

1. Captarea atenției elevilor
2. Comunicarea obiectivelor
3. Reactualizarea cunoștințelor învățate anterior
4. Prezentarea noului conținut și conducerea (dirijarea) învățării
5. Obținerea performanțelor
6. Evaluarea (formativă sau sumativă) a performanțelor
7. Expunerea sarcinilor de lucru individual.(R. M. Gagne),

varianta modernă este mult mai permisivă, mai flexibilă, urmând etape precum:

Evocarea, moment în care se verifică cunoștințele anterioare, prin implicarea activă a elevilor, se motivează și li se trezește interesul asupra subiectului lecției, dar se și creează un context potrivit pentru a putea ajunge la dezvoltarea competențelor propuse.

Realizarea sensului – în acest moment, elevii iau contact cu informațiile noi, pe care le prelucrează, le trec prin filtrul propriu și apoi se implică, în mod activ, în analiza materialului nou.

Reflecția – acest moment permite elevilor să aplice ceea ce au acumulat, fie în situații, cât și în situații reale, dezvoltându-și competențe care mai târziu vor intra în reflex.

Reușita, sau mai bine spus utilitatea, acestui scenariu didactic este verificată tocmai prin modul de a folosi sau prin modul de a pune în aplicare competențele dobândite de-a lungul orei.

Capitolul III. Sugestii metodologice de proiectare și adaptare a strategiilor didactice la nivel de clasa a VII-a

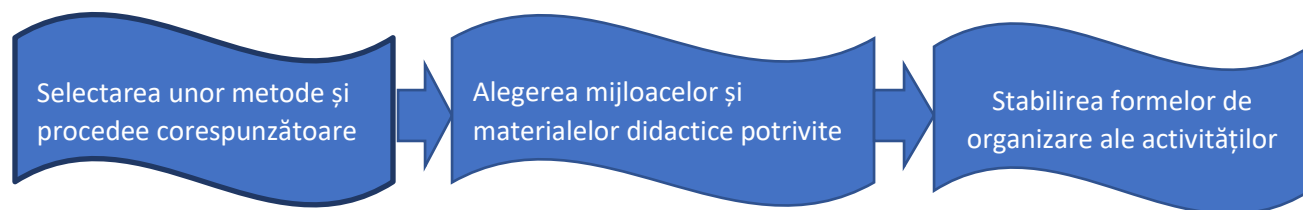
Contextul actual al procesului de învățământ ne-a făcut, pe fiecare dintre noi, profesorii, ca zilnic să ne adaptăm schimbărilor, astfel încât calitatea actului didactic să fie pe primul loc.

Din acest motiv, modul de predare, dar și de învățare și evaluare, trebuie adaptat în funcție de nivelul clasei. În clasa a VII-a, elevii sunt deja familiarizați cu tot ce înseamnă procesul de învățare, noutățile venind doar la nivel de cunoștințe, ceea ce înseamnă că pentru profesor este mult mai ușor să jongleze cu modalitățile în care le formează și evaluează competențele.

Știm că strategiile se referă la modul în care profesorul își conduce activitatea în cadrul școlii și în cadrul lecției propriu-zise. Însă la nivelul lecției, strategiile reprezintă modul în care un profesor își conduce, își organizează activitatea de predare-învățare-evaluare, respectând astfel, cum menționam mai sus, particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor cu care acesta lucrează, adică în funcție de nivelul de dezvoltare cognitivă, socială și afectivă ale acestora.

Prin strategie didactică se înțelege, astfel, alegerea potrivită a metodelor, mijloacelor de instruire și a modalităților de organizare prin care se poate ajunge la realizarea obiectivelor, la dezvoltarea optimă a competențelor și la un proces educațional performant.

Organizarea și proiectarea strategiei didactice presupune urmarea câtorva etape:

Întrebarea care se ridică este: de ce trebuie să avem în vedere aceste etape? (exact ca întrebarea elevilor: cu ce mă ajută această lecție?). În primul rând, această organizare:

- ajută împărțirea potrivită a conținuturilor;

- face ca interacțiunile dintre personajele actului de învățare și conținuturi să aibă loc într-o manieră adecvată, respectând particularitățile psihopedagogice ale elevilor de clasa a VII-a

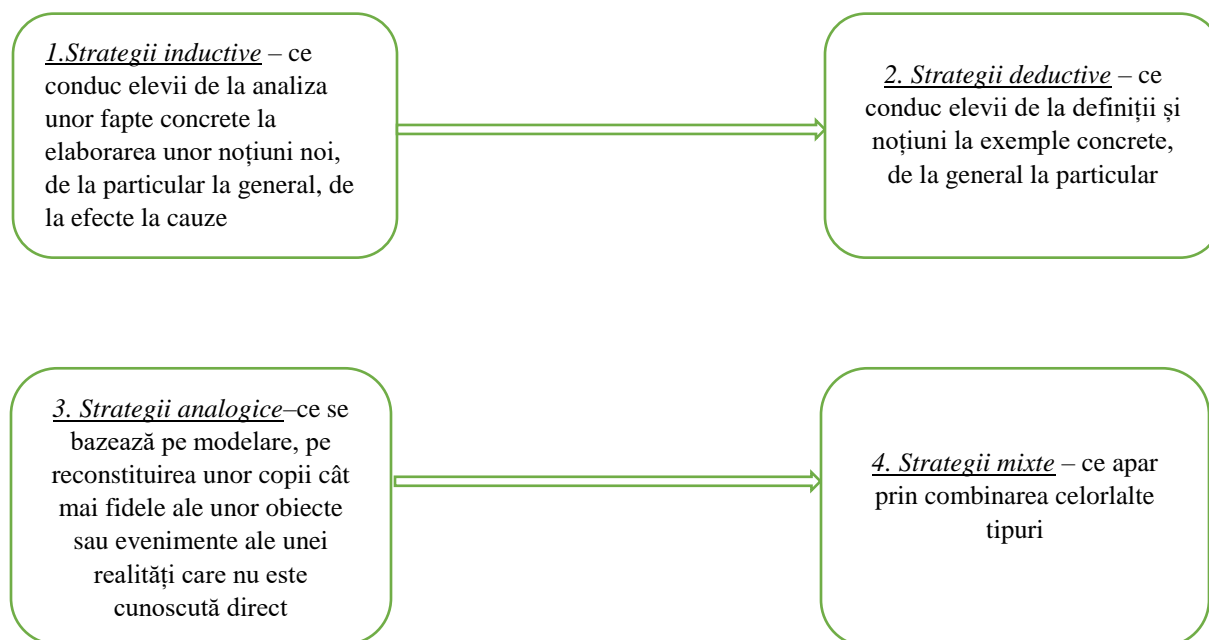
- gradul de originalitate al aplicării acestora este maxim.

Contextul social prin care am trecut ne-a determinat să ne regândim procesul de predare-învățare-evaluare, astfel încât să putem transmite și online ceea ce realizăm în fața elevilor. În acest mod am început să îmbinăm tradiționalul cu modernul. Folosirea strategiilor interactive a dus la o deschidere spre schimbarea rolurilor în proces, profesorul devenind facilitator, iar elevul, pionul principal în propria formare, cu posibilitatea de a-și exprima ideile, gândurile, opiniile, putând a le pune față în față cu cele ale colegilor, dezvoltând competențe pe care le vor putea folosi în diferite contexte educaționale sau nu. Acest lucru pune în evidență că elevul-receptor de altădată se transformă în elevul-activ.

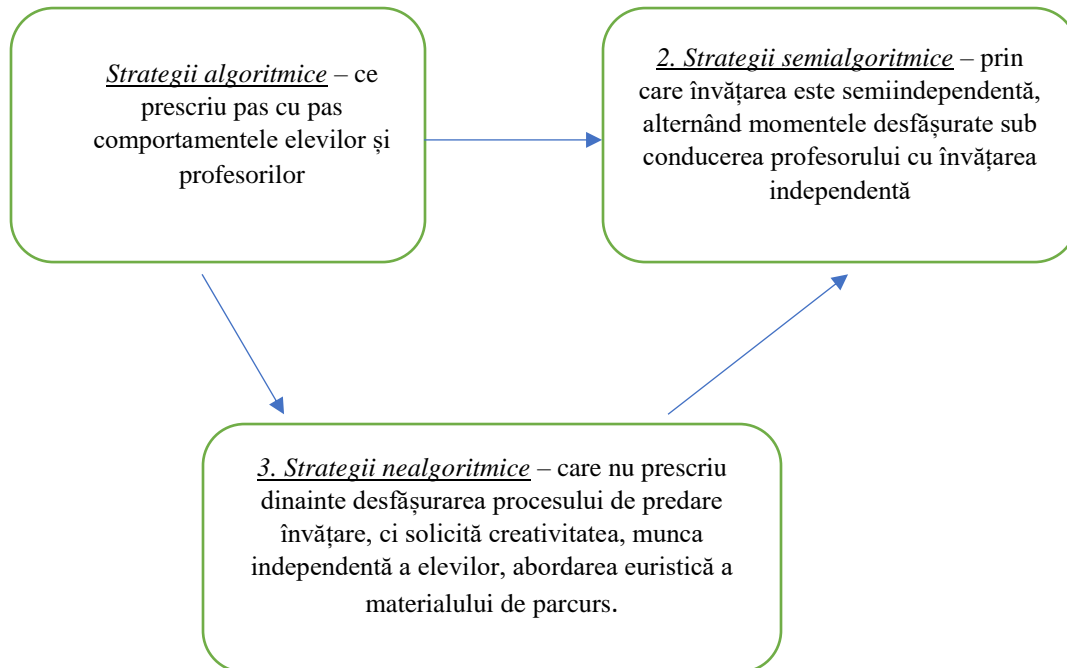

Strategiile didactice pot fi împărțite în mai multe tipuri, care în „Metodica predării Limbii române” de Marilena Pavelescu sunt grupate în două categorii:

1. În funcție de particularitățile evolutive ale gândirii elevilor:

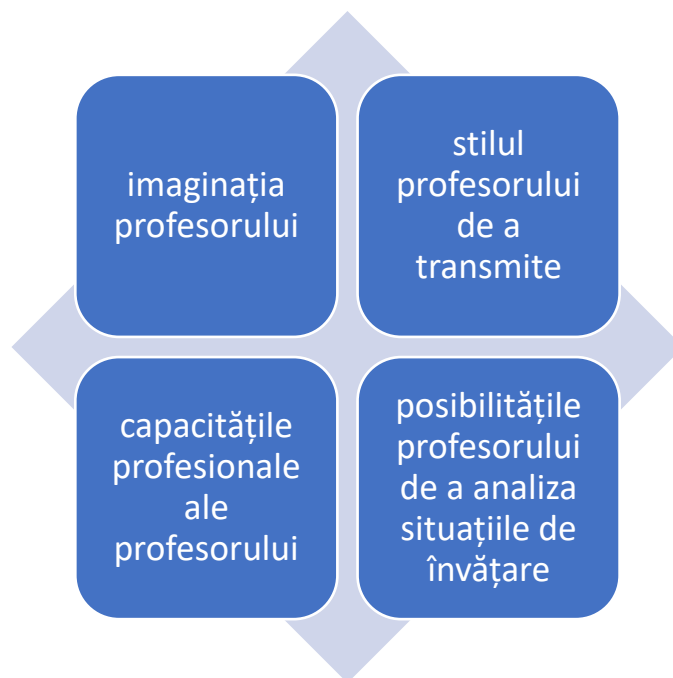
2. După gradul de dirijare sau nederijare a învățării:

Aceste strategii, îmbinate armonios, duc la un proces de predare-învățare semidirijat, centrat pe activitatea elevului și pe dezvoltarea competențelor.

Un loc deosebit de important în realizarea strategiei didactice îl ocupă „metodele de învățământ”. Metodele de învățământ sunt acele căi prin care profesorul își îndrumă elevii spre situații de învățare, în urma cărora obiectivele sunt realizate, sunt cele care îi arată profesorului ce să facă și cum să acționeze pe parcursul activității sale.

Utilizarea acestor metode depinde de mai mulți factori:

Azi putem vorbi de două tipuri de metode: tradiționale/clasice și moderne. O analiză a acestora o oferă Ioan Cerghit, în lucrarea: „Metode de învățământ”, p.99:

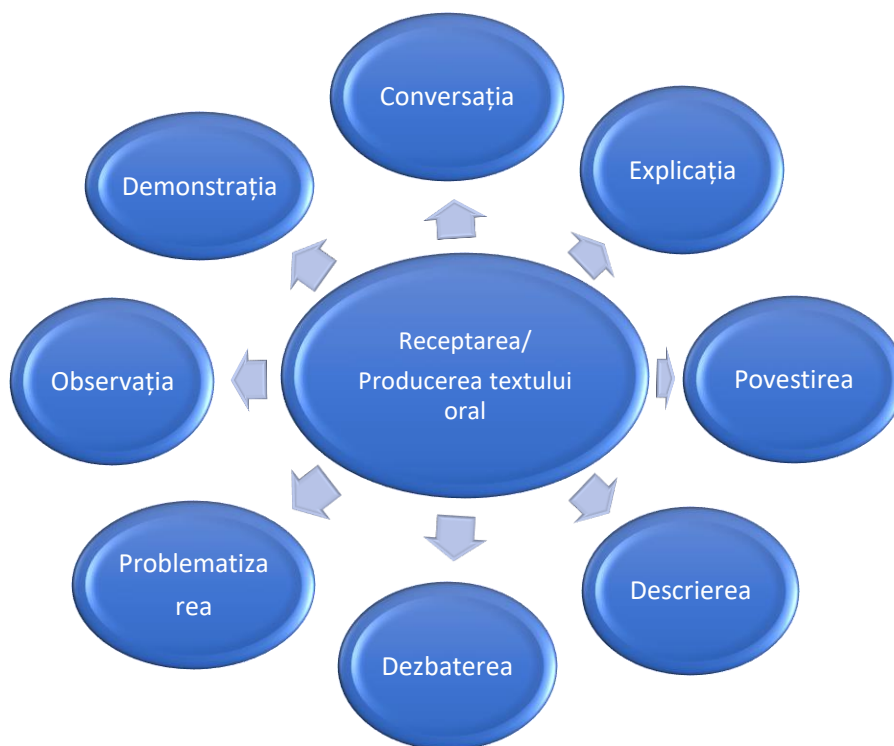
Metode clasice:	Metode moderne:
- acordă prioritate instruirii	- trec formarea înaintea instruirii
- sunt centrate pe conținut, pe însușirea materiei; având o orientare <i>intelectualistă</i> ;	- sunt centrate pe elev, pe exersarea și dezvoltarea capacităților și aptitudinilor;
- acordă întâietate activității profesorului (promovând un „învățământ magistral”);	- sunt axate pe activitatea și participarea elevului (studentului);
- pun accentul pe <i>predare</i> ;	- trec învățarea înaintea predării, concomitent cu ridicarea exigențelor față de predare;
- elevul (studentul) este privit ca <i>obiect</i> al instruirii;	- elevul (studentul devine, deopotrivă, <i>obiect</i> și <i>subiect</i> al actului de instruire și educare, al propriei sale formări;
- neglijează însușirea metodelor de studiu personal, de muncă independentă;	- sunt subordonate principiului învățării continue, urmărind însușirea unor tehnici de muncă independentă, de autoevaluare, de autoinstruire sau învățare autodirijată;

Metode clasice:	Metode moderne:
- sunt <i>centrate pe cuvânt</i> , fiind dominant <i>comunicative și verbale</i> ;	- sunt centrate pe acțiune, pe explorare; unei <i>științe comunicate</i> i se preferă <i>știința din experiența</i> dobândită prin explorare, experimentare, cercetare sau acțiune;
- sunt receptive, bazate pe activități reproductive;	- sunt <i>activ-participative</i> , adică în locul unei <i>cunoașteri primite</i> propune o cunoaștere <i>cucerită prin efortul propriu</i> ;
- sunt orientate spre <i>produs</i> ; propune știința ca o sumă de cunoștințe finite;	- își îndreaptă atenția spre <i>procesele prin care elevii (studenții) ajung la elaborări personale</i> ;
- sunt abstracte și formale;	- pun accentul pe contactul direct cu realitatea, fiind concrete;
- au prea puțin caracter aplicativ (mențin o legătură sporadică cu activitatea practică);	- cultivă spiritul aplicativ, practic și experimental;
- <i>propun o conducere rigidă a învățării</i> ;	- încurajează <i>munca independentă</i> , inițiativa, inventivitatea și creativitatea;
- impun un <i>control formal, adversiv</i> (didacticism coercitiv);	- stimulează <i>efortul de autocontrol</i> , de <i>autoevaluare</i> , de <i>autoreglare</i> la elevi;
- promovează competiția;	- stimulează cooperarea și ajutorul reciproc;
- cad fie într-o individualizare excesivă, fie în socializarea exagerată a învățării;	- sunt interactive, căutând să îmbine armonios învățarea individuală cu învățarea socială; munca individuală cu munca în echipă și în colectiv;
- se bazează pe o <i>motivație exterioară</i> cu evidente elemente de reprimare, de frică și de constrângere;	- dezvoltă o motivație interioară ce izvorăște din actul învățării, din satisfacțiile depășirii dificultăților și bucuria succeselor obținute;
- întrețin relații rigide, autocratice între profesor și elevi;	- raporturile profesor-elevi se apropie de condițiile vieții sociale și de cerințele psihologice ale tânărului în dezvoltare, promovând relații democratice, care intensifică aspectele integrative (de cooperare);
- conferă profesorului un rol de purtător și transmițător de cunoștințe;	- rezervă profesorului un rol de <i>organizator</i> al condițiilor de învățare, de <i>îndrumător și animator</i> , ce catalizează energiile celor care învață;

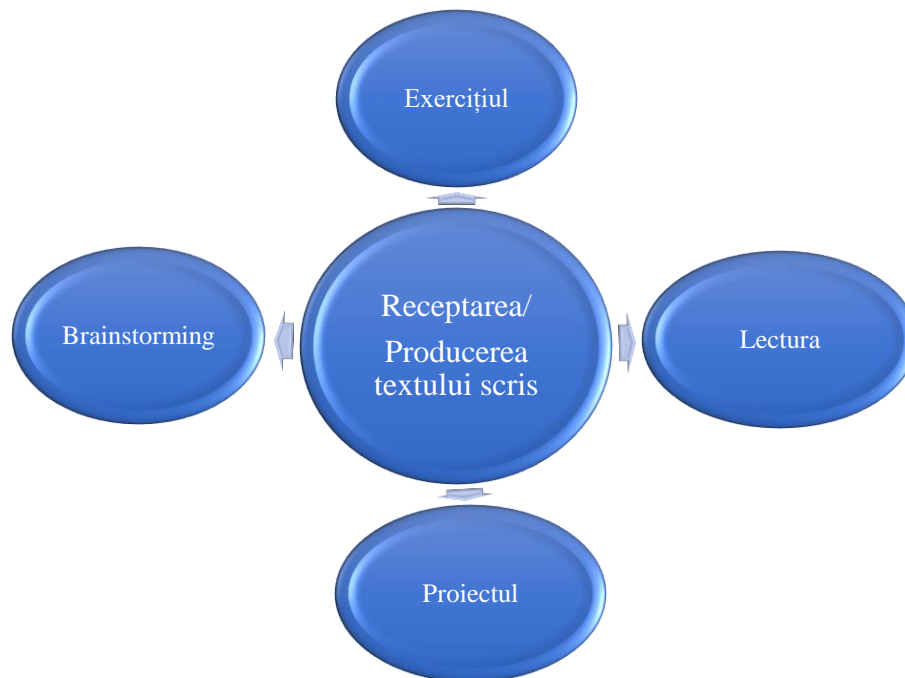
Metode clasice:	Metode moderne:
- disciplina învățării este impusă prin constrângere.	- disciplina învățării derivă din organizarea rațională a activității.

Profesorul este cel care decide, în funcție de conținuturile care trebuie transmise elevului, care sunt metodele potrivite pentru situația de învățare, ajungând, astfel, la combinația optimă.

Pentru „receptarea și producerea textului oral” se pot folosi metode ca:

Pentru *receptarea și producerea textului scris* se pot folosi următoarele metode:

Acestor metode li se pot alătura și altele, în funcție de lecție, de tipul acesteia, de ceea ce are planificat profesorul și în funcție de particularitățile elevilor – aici ne referim și la elevii cu CES. Fiecare din activitățile desfășurate trebuie să fie adaptate și acestor elevi, fie că este vorba de predare, fie că este vorba de învățare sau evaluare.

Alături de aceste metode, un rol deosebit de important îl au și activitățile de învățare, care fac din procesul instructiv-educativ un proces mai atractiv, care îl implică activ pe elev în demersul său.

Exemple de activități de învățare:

1. Ghicește și compară

Activitatea este gândită pentru:

Competențele generale:

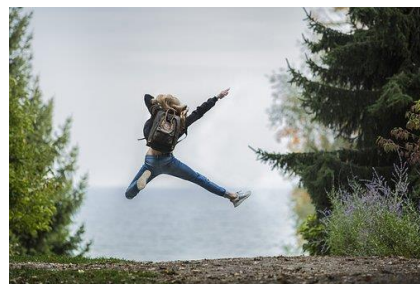
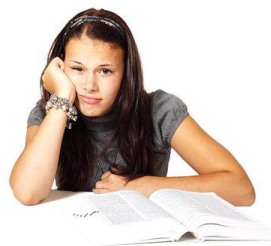
1. Receptarea textului oral în diverse situații de comunicare
2. Producerea textului oral în diverse situații de comunicare.

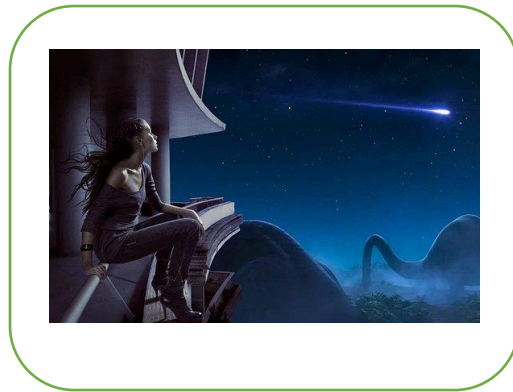
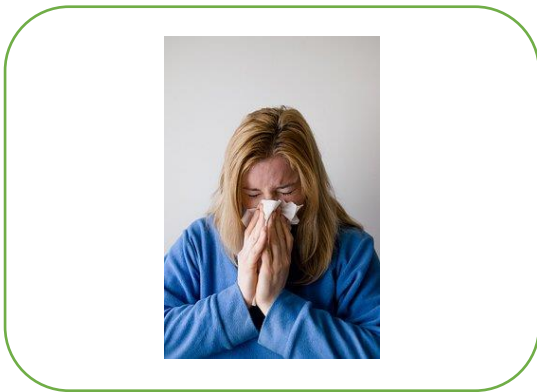
Competențele specifice:

1.1. Compararea informațiilor, a intențiilor de comunicare și a atitudinilor comunicative din texte, orale, în care apar diferite coduri de comunicare;

2.3. Prezentarea unor informații, idei și puncte de vedere în texte diverse, oferind detalii semnificative și exemple relevante;

Pe cartonașe sunt imagini diferite care reprezintă stări sufletești. Acestea sunt puse cu fața în jos, iar fiecare participant trebuie să aleagă câte unul și să prezinte oral ce sentimente se exprimă în acea imagine. Apoi, câte 2 persoane trebuie să compare imaginile extrase, prezentând situații reprezentative pentru fiecare cartonaș.

Fotografii: www.pixabay.com

Fazan

Această activitate a fost gândită pentru:

Competențele generale:

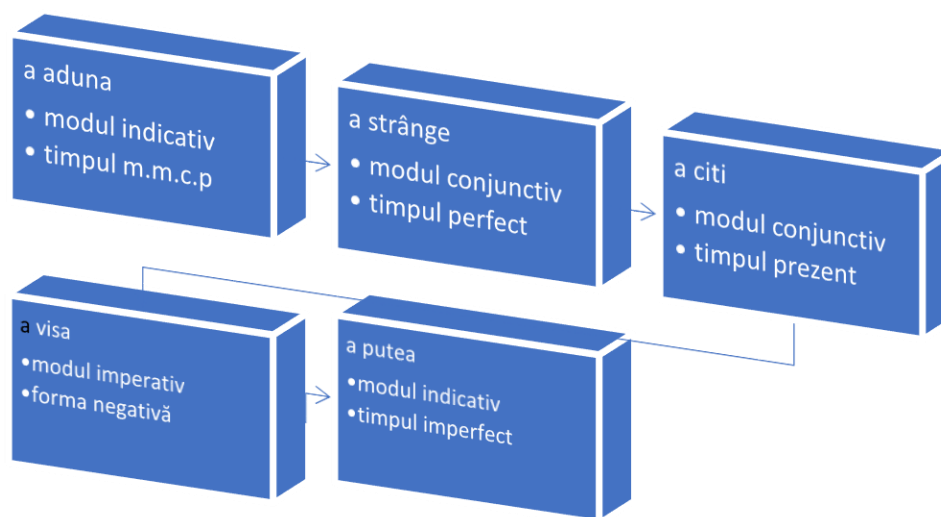
1. Receptarea textului oral în diverse situații de comunicare
2. Producerea textului oral în diverse situații de comunicare

Competențele specifice:

1.4. Identificarea elementelor specific limbii române, comparativ cu limba maternă, în receptarea textelor de diverse tipuri, monologate sau dialogate

2.4. Corelarea achizițiilor lexicosemantice cu structurile morfosemantice ale limbii române, în situații de comunicare diferite.

Se alege o persoană care va începe jocul. Această persoană alege un verb și menționează modul și timpul la care trebuie să îl pună următorul elev. Dacă acesta spune corect modul și timpul care au fost cerute, va alege un alt verb, un alt mod și timp, la care următorul participant va trebui să pună verbul respectiv. Cine nu spune corect modul și timpul cerut iese din joc. Câștigă cine știe cele mai multe moduri și timpuri. De exemplu:

3. Cărți

Această activitate se poate folosi pentru:

Competențele generale:

2. Producerea textului oral în diverse situații de comunicare
3. Receptarea textului scris de diverse tipuri

Competențe specifice:

1.4. Identificarea elementelor specific limbii române, comparativ cu limba maternă, în receptarea textelor de diverse tipuri, monologate sau dialogate

3.6. Identificarea rolului fenomenului de transfer din/în limba română în/din limba maternă, în receptarea unor texte continue/discontinue/multimodale

Aprofundarea pronumelui posesiv.

Se decupează cartonașe sub formă de cărți de joc, în perechi:

A

Al

Ai

Ale

alor

Meu

Tău

Său

Nostru

Vostru

Noastră

Voastră

Noștri

Voștri

Mea

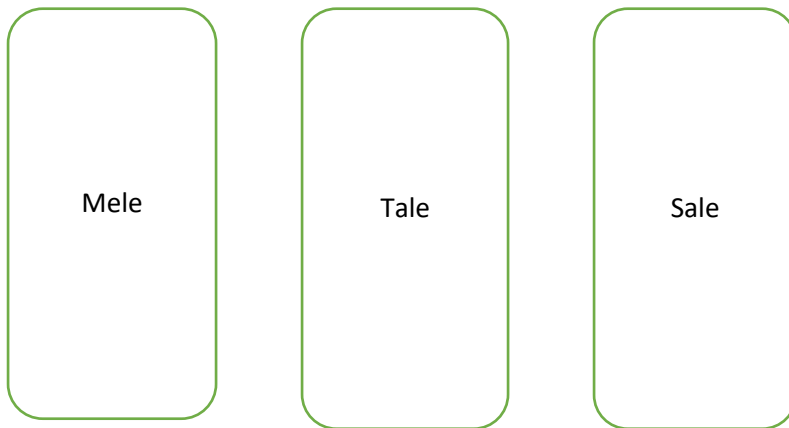
Ta

Sa

Mei

Tăi

Săi

Se realizează câte un set pentru fiecare grupă. Se împart cărțile și fiecare participant trebuie să obțină cât mai multe perechi corecte. Câștigă cine are cele mai multe perechi. Fiecare pereche trebuie pronunțată cu voce tare de fiecare concurent.

4. Găsește intrușii

Competența generală:

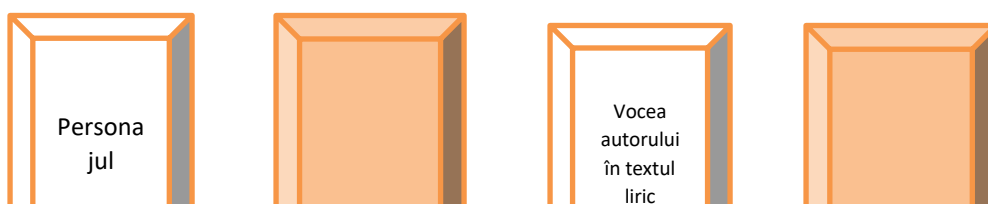
3.Receptarea textului scris de diverse tipuri

Competența specifică:

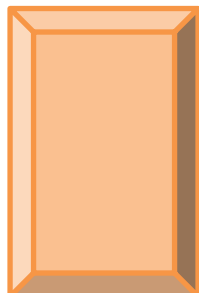
3.4 Identificarea semnificației unor cuvinte și sintagme, pe baza relației dintre diverse coduri de comunicare.

Pe câte un cartonaș se va trece un cuvânt/ o sintagmă, iar pe altul explicația acestora. Toate cartonașele se pun cu fața în jos. În plus, va exista un cuvânt fără explicație și o explicație fără cuvânt. Elevii trebuie să găsească explicația pentru fiecare cuvânt/sintagmă, apoi să găsească cartonașele fără pereche. Acest exercițiu le dezvoltă elevilor și memoria vizuală.

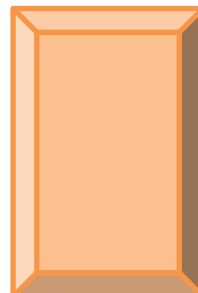
De exemplu:

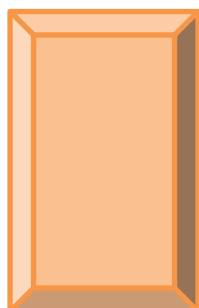
Didasca
liile

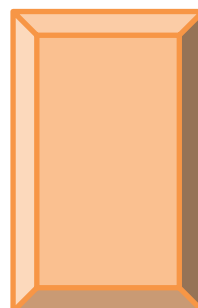
Instanța
prin care
scriitorul
își
prezintă
indirect
gândurile

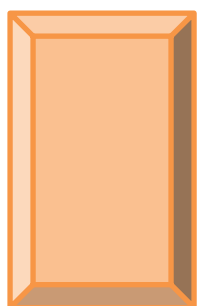
Eul liric

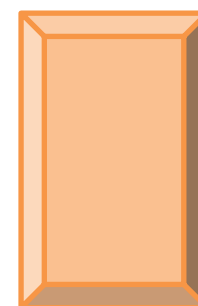
Indicațiile
pe care le
dă
scriitorul
pentru
punerea
în scenă a
piesei

Compara
ția

A

B

A

B

Rima
împere
cheată

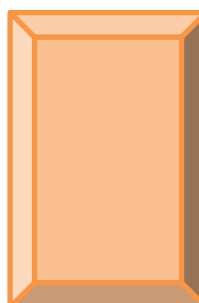
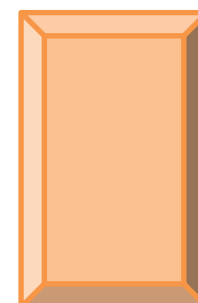
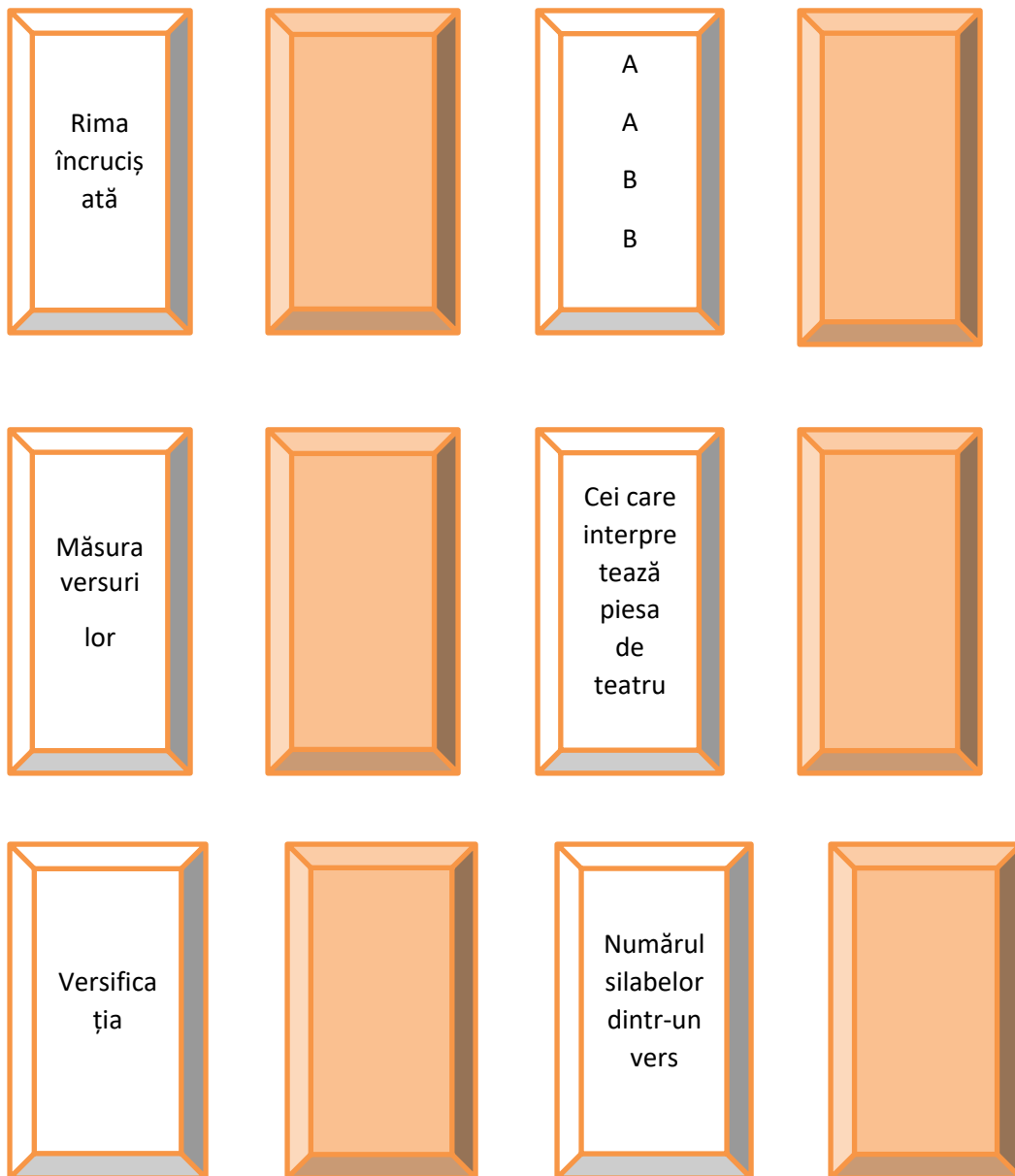

Fig. de stil prin
care se
compară
două obiecte,
cu scopul de a
scoate în
evidență
trăsăturile
unuia.

5. Careul

Competența generală:

3.Receptarea textului scris de diverse tipuri

Competența specifică:

3.5. Identificarea corectitudinii grafice, lexicosemantice, morfosemantice și de punctuație, în texte continue/discontinue/multimodale.

Această activitate se poate folosi pentru a consolida formele diminutive ale unor cuvinte și a sufixelor diminutive folosite pentru obținerea cuvintelor noi.

Într-un careu cu litere sunt ascunse cuvinte derivate cu sufixe diminutive. Elevii trebuie să găsească aceste cuvinte, fiindu-le date cuvintele fără sufixe.

De exemplu: CASĂ, FOAIE, COLȚ, BANCĂ, CAIET, PANTALON, CÂINE, TÂNĂR, LIMBĂ, CUVÂNT, VOINIC, CARTE, NOR, LAC, PIX, VESTĂ, SAC, CERCEL, BUNIC, PARC, PORC, CREION, LUMINĂ, SALĂ

De la aceste cuvinte, elevii trebuie să găsească forma diminutivală, apoi această formă să o găsească în careu. Trebuie precizat că aceste cuvinte se pot găsi pe orizontală, diagonală, vertical.

A	P	W	R	C	E	R	C	E	L	U	Ș	O	V
E	T	I	N	E	R	E	L	P	S	T	Y	X	O
T	V	U	C	Ă	R	T	I	C	I	C	Ă	T	I
P	A	N	T	A	L	O	N	A	Ș	M	E	T	N
O	O	I	S	S	T	L	Ă	C	U	L	E	Ț	I
V	O	L	S	T	E	W	Y	B	U	L	O	I	C
F	I	Z	B	T	U	V	S	C	U	T	E	Ă	E
W	C	C	Ă	S	U	Ț	Ă	X	T	T	L	Ț	L
P	R	C	N	S	R	S	I	V	T	W	U	U	P
Ă	E	X	C	Ă	S	P	N	I	A	C	M	B	U
R	I	Z	U	L	S	R	O	T	I	A	I	M	R
C	O	L	Ț	I	Ș	O	R	N	W	I	N	I	C
U	N	L	A	Ț	X	R	U	T	Z	E	I	L	E
L	E	R	P	Ă	F	B	L	R	J	T	T	J	L
E	L	M	N	S	C	L	E	W	D	E	A	Z	U
Ț	J	C	U	V	I	N	Ț	E	L	L	C	G	S

Harta

Această activitate se poate folosi pentru

3.Competența generală: receptarea textului scris de diverse tipuri.

Competența specifică:

3.1. Recunoașterea structurilor logice în care sunt organizate informațiile într-unul sau mai multe texte continue/discontinue/multimodale.

Fiecare elev primește câte un text pe care trebuie să îl citească cu atenție, apoi să îl rescrie folosind în loc de cuvinte, desene. Cuvintele necunoscute trebuie căutate în dicționar și traduse.

De exemplu:

Într-o zi de vară, Ana s-a hotărât să într-o drumeție prin din apropierea ei. Era o zi frumoasă și Ana se simțea plină de și de să noi. Dar în ce se prin , Ana a început să se simtă tot mai confuză și mai pierdută. Încearcă să pe care venise, dar părea că totul e la fel și nu reușea să identifice nicio direcție.

În cele din urmă, Ana a realizat că s-a rătăcit și a început să intre în panică. A încercat să își sfaturile pe care le despre supraviețuirea în , cum ar fi să caute un și să găsească și . Cu toate acestea, a fost foarte să se concentreze și să ia o decizie într-o situație atât de stresantă. După câteva de plimbare,

Ana a observat un . A observat că era un care trecea pe lângă lor, așa că și-a găsit spre de-a lungul .

Ana a acasă și a fost foarte .

6. COPACUL FAMILIEI/ARBORELE GENEALOGIC

Tema „Tradiții și obiceiuri”

Competența generală

1. Receptarea textului oral în diverse situații de comunicare
2. Producerea textului oral în diverse situații de comunicare

Competența specifică

1.1. Compararea informațiilor, a intențiilor de comunicare și a atitudinilor comunicative din texte orale, în care apar diferite coduri de comunicare;

2.5. Participarea la interacțiuni verbale, pe o temă la alegere, respectând elementele de specificitate: intonație, accent, sunete specifice limbii române, topică;

Materiale didactice: textul suport, model de arbore genealogic, portrete cu membrii familiei, jetoane inscripționate „A”/„F”

Descrierea activității

Organizarea unor activități în care accentul e pus pe receptarea și pe producerea de texte orale pe o temă dată.

Etape

1. Citiți cu atenție textul și prezentați într-un enunț ideea fragmentului.

„Era un album de familie. Și nu al unei familii oarecare. Era un album cu familia noastră. L-am răsfoit cu multă atenție. Era pentru prima oară când vedeam majoritatea fotografiilor. Părinții mei tineri și aparent veseli, fără griji. Părinții mei cu Nina. Părinții mei cu Nina și cu bunicul. Mda. Acel bunic.

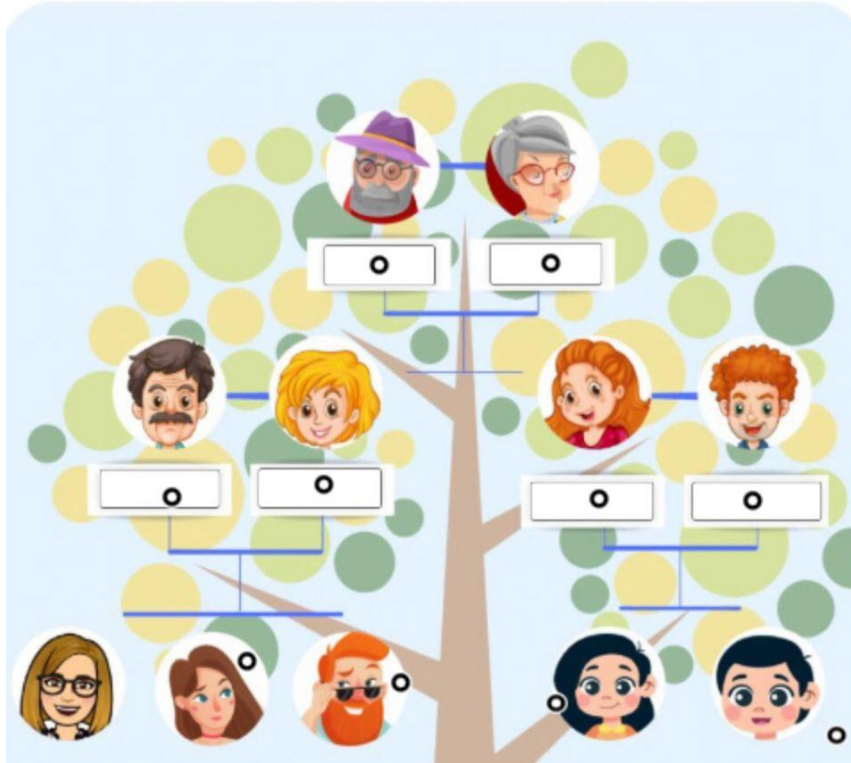
Fotografiile cu Constantin mă atrăgeau în mod special. Avea aceleași mustăți albe, spectaculoase pe care mi le aminteam de când eram mică. Mai mult, era posesorul unui zâmbet absolut cuceritor, căruia cred că nu puteai să-i rezști. Era un adevărat personaj de basm - asta până ajungeai la ochi.”

(„Olguța și un bunic de milioane”, de Alex Moldovan)

(Alex Moldovan, „Olguța și un bunic de milioane”, Editura Artur, București, 2022, p.100-101)

2. Povestea copacului familiei

- li se explică elevilor că fiecare copac are povestea lui, fiecare frunză a copacului este un membru al familiei copacului, la fel și noi avem povestea noastră în care personajele principale sunt membrii familiei. În primul rând sunt bunicii, apoi – părinți /unchi, mătuși și mai jos – frați/verișori.

3. Portrete de familie

- li se cere elevilor să participe la un joc în care va trebui să formuleze descrieri ale membrilor familiei;
- un elev/elevă merge în fața clasei și se întoarce cu spatele la clasă. Pe spatele lui/ei este prinsă o imagine cu un membru al familiei;
- colegii din clasă descriu membrul familiei, fără să spună cine este. Copilul din față trebuie să-l identifice;
- elevul ales poate să pună întrebări. Cel care a dat indiciul cel mai bun, va schimba locul.

Exemplu:

„bunicul: e cel mai vârstnic membru al familiei/este tatăl mamei/ are părul alb”

„mama: este cea mai iubită din familie/are grijă de toți/face mâncare și ne îngrijește”.

4. Adevărat sau fals

- copiii trebuie să identifice frazele adevărate sau false. Elevii vor primi jetoane inscripționate „A”/„F” pe care le vor ridica pentru a numi propozițiile adevărate și pe cele false.

Exemplu:

„Tu și verii tăi faceți parte din generații diferite”.

„Prin completarea copacului familiei descoperim și evidențiem strămoșii mai apropiați sau mai îndepărtați ai familiei”.

„Între membrii familiei se stabilesc relații de rudenie”.

„Generația dinaintea celei a părinților tăi este generația bunicilor”.

„Familia este primul grup din care facem parte”.

„Persoanele vârstnice dintr-o familie nu oferă informații și nu povestesc urmașilor despre cele mai importante evenimente din viața lor”.

„Părinții adoptivi și cei vitregi au aceleași îndatoriri față de copii ca și părinții naturali”.

„Clipele importante din viața unei familii nu au rolul de a reuni rudele”.

Evaluare

Elevii vor desena copacul familiei, apoi vor ieși în fața clasei și vor prezenta povestea familiei lor, realizată prin copacul creat.

Cheia exercițiului 4

F, A, A, A, A, F, A, F

7. REPORTER PENTRU O ORĂ

Tema „Tradiții și obiceiuri”

Competențe generale:

3. Receptarea textului scris de diverse tipuri

4. Redactarea textului scris de diverse tipuri

Competențe specifice

3.1. Recunoașterea structurilor logice în care sunt organizate informațiile într-unul sau mai multe texte continue/discontinue/multimodale;

3.2. Identificarea semnificației unor cuvinte și sintagme, pe baza relației dintre diverse coduri de comunicare;

4.2. Redactarea unui text, cu subiect la alegere, pe baza structurii narative, descriptive, explicative, adecvate unei situații de comunicare;

Materiale didactice: fișă de lucru, text suport, diagram Venn

Descrierea activității

Organizarea unor activități, în care accentul e pus pe receptarea și pe producerea de texte scrise pe o temă dată.

Etape

- li se anunță elevilor tema activității și faptul că vor participa la o activitate în care vor avea șansa să devină reporteri pentru o oră

- se discută despre meseria de reporter, atribuții, responsabilități

Documentarea

1. Potriviți cuvintele din coloana A cu explicațiile lor din coloana B.

A	B
1. casnic	a. normă care reglementează calitatea
2. standard	b. care se referă la ecologie
3. toxină	c. care ține de casă, de gospodărie

4. aditiv	d. dispozitiv format din mai mulți călușei de lemn, pe care încalecă copiii și care se învârtesc pe o pistă circulară.
5. nefast	e. substanță care se adaugă unui produs pentru a obține noi calități.
6. ancestral	f. care aduce nenorocire, necaz, supărare
7. ecologic	g. substanță cu acțiune toxică
8. carusel	h. transmis prin ereditate; strămoșesc

(Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, „Dicționarul explicativ al limbii române”, Editura Univers Enciclopedic, 2016, p.12-803)

2. Citiți cu atenție textul

„Cadoul pe care George și-l dorea cu adevărat, mai mult decât orice pe lume, era un calculator. Dar știa că avea mici șanse ca părinții să i-l cumpere. Nu le plăceau invențiile moderne și încercau să se lipsească pe cât posibil de aparatele casnice standard. Pentru că își doreau o viață mai curată și mai simplă, spălau toate hainele de mână, nu aveau automobil și iluminau casa cu lumânări, ca să nu folosească curent electric.

Totul fusese conceput ca să-i ofere lui George o creștere naturală și sănătoasă, fără toxine, aditivi, radiații sau alte fenomene nefaste. Singura problemă era că, eliminând tot ce putea fi rău pentru fiul lor, părinții renunțaseră și la multe lucruri care l-ar fi putut amuza. Poate că lor le plăcea să participe la ceremonii ancestrale, la mitinguri ecologiste și să-și macine singuri făina, dar nu și lui. George își dorea să meargă într-un parc de distracții, să se dea în carusel, să joace jocuri pe calculator sau să plece departe, departe cu avionul.”

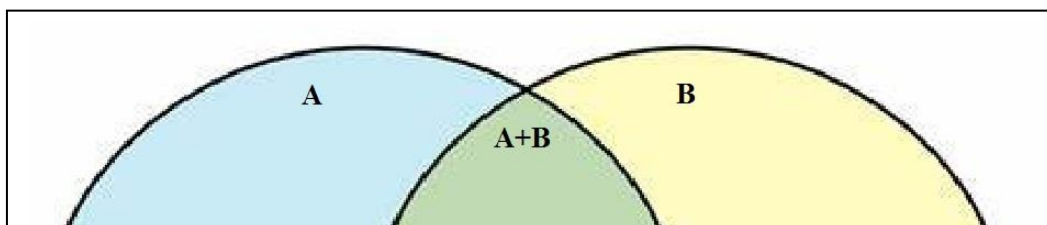
(Lucy și Stephen Hawking, „George și cheia secretă a Universului”)

Analiza

Completați diagrama următoare, indicând: A. - modul de viață al familiei lui George

B. - modul de viață a familiilor voastre

A+B. - elemente comune

Realizarea materialului

Lucrați în perechi: Realizați un interviu cu George în care să ilustrați și să motivați dorințele copilului.

Prezentarea

Prezentați în fața clasei interviurile realizate.

Evaluare

- li se cere elevilor să-și expună părerea despre activitate, exprimându-și sentimentele legate de lectura textului, calitatea de reporter ...

Cheia exercițiului 1

1-c; 2-a; 3-g; 4-e; 5-f; 6-h; 7-b; 8-d

8. VÂNĂTOAREA DE COMORI

Tema „Călătorii/Aventură”

Competențe generale:

2. Producerea textului oral în diverse situații de comunicare
3. Receptarea textului scris de diverse tipuri
4. Redactarea textului scris de diverse tipuri

Competențe specifice:

2.5. Participarea la interacțiuni verbale, pe o temă la alegere, respectând elementele de specificitate: intonație, accent, sunete specifice limbii române, topică

3.2. Identificarea semnificației unor cuvinte și sintagme, pe baza relației dintre diverse coduri de comunicare

Competența specifică

4.2. Redactarea unui text, cu subiect la alegere, pe baza structurii narative, descriptive, explicative, adecvate unei situații de comunicare:

Materiale didactice: fișă de lucru, text suport, Harta comorilor.

Descrierea activității

Organizarea unor activități, pe grupe, stabilite prin metoda controlată. Copiii vor alege jetoane cu numerele 1-6. Toți cei care au numărul 1 vor fi în Grupa 1, cei cu numărul 2 în Grupa 2 ...

Fiecare grupă primește fișe cu un fragment din volumul „Unde fugim de acasă”, de Marin Sorescu. Provocările sunt ascunse în plicurile de pe „Harta comorilor”. După rezolvarea fiecărei probe, elevii vor primi câte o literă. La final le vor combina pentru a obține cuvântul: IARNA.

Câștigă echipa care a rezolvat cel mai repede provocările.

Etape

1. Citiți cu atenție textul pentru a putea răspunde provocărilor

„Azi, vă rog să vă-mbrăcați într-un timp record: am vreo zece invitații pentru Polul Nord. Hai, lăsați gălăgia și jocurile, că pierdem acolo locurile. Că la pol ninge foarte tare și într-o clipă zăpada acoperă orice numerotare. Și s-ar putea întâmpla să ne așezăm cu un loc mai jos ori mai sus, să ne scoale de pe el un urs.

Acum, până una-alta, eu o să studiez harta. Să văd pe unde se ajunge la Polul Nord, într-un timp record. Am și găsit (din orice încurcătură tot eu să vă scap!): mergem cu tramvaiul până la cap. Acolo căutăm o săniuță, dacă se poate cu ataș, și-nhămăm la ea doisprezece iepurași. (De obicei ei nu trag la ham, dar după puțină reflecție, vor face pentru noi o excepție.) A, va fi pentru ei un fleac să străbată nouă păduri, să sară peste nouă munți și să ocolească un lac. La un moment dat vom face cruce c-un ren (care înseamnă în limba băștinașilor „tren”). Renul ne va duce o zi și-o noapte, încă o zi și-o noapte și, în sfârșit, vom ajunge la Polul Nord pe data de șapte. Acolo ne vom ruga de viscolul păcătos să se oprească oleacă, să ne putem da jos. Trebuie să vă spun că aceste meleaguri se caracterizează prin ger.

Clima de la Polul Nord e o climă de frigider. Poți să mănânci guvizi și bibani proaspeți de două mii de ani. Focilor, care sunt foarte cochete, le place aici fiindcă par mult mai mici (vreau să spun că arată mult mai tinere). Dar noi n-am bătut atâta drum să ne conservăm, ci ca să cercetăm.

Fiindcă nimeni n-a studiat oceanul înghețat cel plin de mistere, din punctul nostru de vedere. Să lămurim o dată pentru totdeauna: unde au dispărut de aici soarele și luna? Să le uscam razele ude, într-o seară, la Steaua polară. În sfârșit, nu putem prevedea totul de azi. Vom proceda de la caz la caz. Ați terminat cu fularul și gheata? Plecăm, sunteți gata? Aoleu, până să vă pregătiți voi, uite c-a venit polul la noi. Acum, că tot ați pus să umble după mănuși, haideți la săniuș. N-o fi chiar ca la oceanul înghețat, dar, ca să zic așa, tot e ceva.

(„Unde fugim de acasă”, Marin Sorescu)

Provocări

I. Precizați sensurile verbului polisemantic „cap”

- a. Poartă o pălărie pe cap.
- b. A mers până în celălalt cap de țară.
- c. A rezolvat problema cu cap.
- d. L-a așezat în cap de masă.
- e. Piesa a fost mult timp cap de afiș.
- f. Exercițiul a fost dificil, dar i-a dat de cap.
- g. A pus perna la capul patului.
- h. Nu a primit de la părinți niciun cap de ață.

II. Citiți afirmațiile referitoare la conținutul textului „Unde fugim de acasă”, de Marin Sorescu și indicați dacă sunt adevărate (A) sau false (F).

- a. Autorul are 12 invitați
- b. La sanie sunt înhămați 12 iepuri.
- c. Autorului îi este teamă ca ar putea fi sculat de pe locul lui de un spectator

IV. Descoperă cel puțin 10 cuvinte în careu

I	E	P	U	R	E	V	G	Z
U	R	S	T	A	U	I	P	A
D	S	G	M	U	R	N	O	P
G	V	B	O	R	E	A	L	A
E	Â	V	J	O	N	S	U	D
R	N	N	O	R	D	D	L	A
A	T	O	S	A	N	I	E	G
F	H	R	E	N	F	R	I	G
L	J	D	T	T	U	A	P	A

5. Alcătuiți un afiș pentru a promova o excursie la Polul Nord

Evaluare

- după fiecare exercițiu grupele au primit aleatoriu câte o literă din cuvântul I A R N A

- vor colabora pentru a forma cuvântul IARNA

Cheia exercițiilor

I. a. parte a corpului; b. margine de țară; c. inteligent; d. loc de onoare; e. primul nume de pe o listă cu personalități; f. a rezolvat; g. căpătâi, marginea patului; h. nimic

II. F; A; F; F; A; F; A; A;

III.

A

				1	P	O	L	A	R
	2	A	U	R	O	R	A		
		3	I	G	L	O	O		
	4	S	T	E	A	U	A		
5	V	I	S	C	O	L			
			6	S	A	N	I	E	
				7	F	O	C	A	
	8	F	U	L	A	R			
9	F	R	I	G	I	D	E	R	

B

I	E	P	U	R	E			Z
U	R	S		A			P	A
				U	R		O	P
G	V	B	O	R	E	A	L	A
E	A			O	N		U	D
R	N	N	O	R	D		L	A
	I	O	S	A	N	I	E	
		R	E	N	F	R	I	G
		D				A	P	A

IV.

Un alt tip de activități propune și auxiliarul nostru, din care prezentăm un model în rândurile următoare:

1. Atelier de literație cu Păpușile lui Papier

2. Atelier de antreprenoriat

Competența de literație cu Păpușile lui Papier

☀ identificarea, înțelegerea, exprimarea, formularea și interpretarea conceptelor, ideilor, sentimentelor, faptelor și opiniilor, atât în formă orală și scrisă în cadrul orelor de Limba și literatura română, cât și în diferite situații de viață;

☀ deprinderea de a comunica și de a relaționa cu cei din jur, într-un mod adecvat și creativ;

Evocarea-interpretarea cunoștințelor noi prin prisma cunoștințelor anterioare
Realizarea-construirea activă a sensului cu participarea activă a elevilor. Reflecția-reevaluarea, reconstruirea, resistemizarea cunoștințelor anterioare

COMPETENȚE EUROPENE: competența de literație, competența în multilingvism, competența digitală, competența personală, socială și de a învăța să înveți, competența antreprenorială, competența de sensibilizare și exprimare culturală;

COMPETENȚE GENERALE: 1. Receptarea textului literar în diverse situații de comunicare; 3. Receptarea textului scris de diverse tipuri

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.1. Compararea informațiilor, a intențiilor de comunicare și a atitudinilor comunicative din texte în care apar diferite coduri de comunicare-asocierea unor informații din varii domenii având în vedere și emoțiile, atitudinile comunicative ale vorbitorilor

3.2. Identificarea semnificației unor cuvinte și sintagme, pe baza relației dintre diverse coduri de comunicare-corelarea unor cuvinte, sintagme cu definiția corespunzătoare-asocierea cuvintelor și sintagmelor cu imagini, identificarea sensului unor cuvinte și sintagme pe baza unor carduri ce pot fi decupate, reutilizate, colorate, personalizate și perpetuate ca metodă de învățare rapidă și eficientă

OBIECTIVELE URMĂRITE:

La sfârșitul activităților, elevii vor fi capabili:

O1-să exprime concepte, idei, sentimente, fapte și opinii, atât în formă orală, cât și în formă scrisă, folosind cardurile ca metodă de învățare (competența de literație);

O2-să comunice în mod constructiv în medii diferite de învățare, colaborând în echipe, dezvoltându-și încrederea în sine, manifestând empatie (competența personală, socială și a învăța să înveți);

O3-să dea dovadă de creativitate bazată pe imaginație, gândire strategică, reflecție critică, în cadrul atelierelor de lectură (competența antreprenorială);

O4 -să dețină abilitatea de a exprima și a interpreta idei metaforice, experiențe și emoții, prin intermediul improvizației teatrale (competența de sensibilizare și exprimare culturală);

METODE ȘI PROCEDEE: conversația euristică, explicația, dezbateră, jocul de rol, improvizația teatrală, metodă inovativă de lucru în cadrul atelierelor.

Atelierul 1 se consemnează într-un NOTEBOOK PAPIER (produs handmade) și vizează:

- ✿ Întâlnirea cu elevii
- ✿ Distribuirea materialelor
- ✿ Stabilirea planului de lucru
- ✿ Formarea atelierelor de lucru

Evocarea-10 minute

Profesorul îi invită pe elevi să etaleze valorile identificate pe parcursul lecturii textului. Pe baza unor carduri cu inserții din textul lecturat, profesorul le propune elevilor un prim moment de brainstorming, urmând ca imediat după rezolvarea problemei să se lanseze în dezbateri, având ca punct de reper întrebările jurnalistului:

Cum interpretez eu acest fragment?

Ce pot face cu textul după ce am asamblat cardurile integral?

Încotro mă îndrept?

Dacă aș păstra un singur card, doar unul, cu ce amintiri aș rămâne după ce am participat la Atelierul de literație cu Păpușile lui Papier?

Elevii sunt rugați să noteze cât mai multe idei. La expirarea timpului de lucru indicat, se centralizează rezultatele, fără a permite combaterea ideilor.

Realizarea sensului-30 de minute

Se răsfoiește NOTEBOOK-UL PAPIER și se reamintesc rolurile elevilor și al profesorului în cadrul atelierelor ce vor avea loc pe parcursul Modulului I. Fiecare modul propus dezvoltă o competență europeană și se pliază pe programa în vigoare de Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară.

Primul atelier de lucru, supranumit Atelierul de literație cu Păpușile lui Papier se constituie în funcție de preferințele pentru un anumit domeniu, după ce au fost atribuite rolurile de: păpușar, tată, pianist, bucătar, reporter TV, cărora li se vor alătura și cele inserate de elevi pe cardul PAPIER în dreptul câmpului lexical al profesiilor.

Se clarifică rolul elevilor în cadrul activităților desfășurate:

LINGVIȘTII

- ✿ compun, recompun și descompun textul;
- ✿ confecționează carduri PAPIER cu versiunea și retroversiunea textului (textul-suport se va traduce în limba maternă, iar la sfârșit de modul în limba străină studiată la clasă, L1 sau L2).

JURNALIȘTII

- ✿ constată veridicitatea faptelor;
- ✿ sunt direct responsabili de corectitudinea gramaticală a cardurilor PAPIER;

INFORMATICIENII:

- ✿ contabilizează răspunsurile corecte conform unei diagrame redactate în prealabil de către aceștia;
- ✿ transformă emoticoanele în puncte, iar mai apoi în note pe tot parcursul modulului, au în vedere faptul că la acumularea a 10 emoticoane, pot obține o notă de 10 (zece); programul din sfera Informaticii va fi supranumit: Papier+++ și va fi brevetat ca inovație în literație.

FILOSOFII

adrează mesaje de mulțumire personajelor; mesajele vor include valori

ochii albaștri-
cardurile cu reprezentarea grafică a
mâinilor

ochii strălucitori—SCRIEREA
CREATIVĂ

ochii verzi -
portretul literar

Super!

Ce frumos!

Genial!

etice inserate pe cardurile Papier și vor avea ca

sursă de inspirație aforisme ale unor filosofi celebri;

Reflecția. Evaluarea-10 minute

Reflecția : Dacă aș păstra un singur card, doar unul, cu ce amintiri aș rămâne după ce am participat la Atelierul de literație cu Păpușile lui Papier?

Evaluarea se realizează pe tot parcursul Atelierului de literație și constă în acordarea de emoticoane

1. Atelier de literație cu Păpușile lui Papier

Cardurile **PAPIER** au rolul de a transpune elevii de la clasă în pielea personajelor, antrenându-i într-un joc permanent de învățare a limbii și literaturii române. Profesorul care se va implica în asemenea activități de învățare își va asuma rolul de reflector și va premia originalitatea, creativitatea și ingeniozitatea răspunsurilor elevilor.

Feedback-ul atelierelor de lucru și al profesorului de la clasă va consta în acordarea emoticoanelor ca modalitate de motivare a elevilor dispuși să aprofundeze tainele limbii și literaturii române și, totodată, ca apreciere a muncii depuse.

2. Atelier de antreprenariat cu Păpușile lui Papier

După finalizarea Atelierului de literație cu Păpușile lui Papier, elevii vor decupa și sorta cardurile PAPIER. Formarea grupelor se realizează în funcție de preferințele elevilor pentru culoarea ochilor păpușilor. Tot ei vor fi cei care vor redacta în format grafic color, emoticoanele.

Capitolul IV – Evaluarea competențelor de comunicare în limba română ca limbă nematernă

4.1. Tipuri de evaluare

Evaluarea verifică, măsoară și apreciază rezultatele școlare ale elevilor obținute într-un anumit interval de studiu.

De-a lungul timpului au existat mai multe interpretări ale termenului evaluare, astfel că multe dintre accepțiuni se suprapun total sau parțial din punct de vedere semantic. Întâlnim: evaluare comparativă, criterială, corectivă sau formativă.

Accepțiunile clasice ale termenului „evaluare” au la bază mai multe criterii.

A. Din punctul de vedere al axei temporale la care se raportează evaluarea, în mod tradițional, distingem: evaluări: inițiale, continue, finale.

Evaluarea inițială este una predictivă, deoarece se realizează la începerea unei noi etape de studiu, având drept scop stabilirea nivelului de pregătire al elevului la debutul unui nou an de studiu, în momentul în care se studiază o nouă disciplină, dar și la începutul unei noi unități de învățare.

Rezultatele acestui tip de evaluare indică profesorului nivelul de pregătire al elevului, cunoștințele, dar și lipsurile acestuia, cu scopul de a stabili cele mai eficiente modalități de predare, de a-și propune strategii de predare diferențiată sau programe remediale, care să asigure succesul însușirii noilor cunoștințe.

Acest tip de evaluare se poate realiza prin teste docimologice, prin probe orale, scrise, sau practice.

Exemple de exerciții pentru evaluarea inițială

Unitatea de învățare „Călătorii”

Competențe vizate:

Competențe generale

2. Producerea textului oral în diverse situații de comunicare

3. Receptarea textului scris de diverse tipuri

Competențe specifice:

2.1. Folosirea sensurilor multiple ale cuvintelor/sintagmelor în contexte variate

2.6. Manifestarea respectului și a toleranței față de ideile și punctele de vedere ale interlocutorului/interlocutorilor care utilizează diferite coduri de comunicare, în interacțiunea directă sau în cea mediată

3.2. Identificarea semnificației unor cuvinte și sintagme, pe baza relației dintre diverse coduri de comunicare;

Exerciții

1. Precizați varianta corectă.

a. Noi mergem în multe călătorii./ Noi merg în multe călătorii. / Noi mergem în mulți călătorii.

b. Mie îmi place călătoriile. / Mie îmi plac călătoria. / Mie îmi plac călătoriile.

c. A plecat în tren într-un nou oraș. / A plecat cu trenul într-un nou oraș. / A plecat cu trenul într-un nouă oraș.

d. Am vizitat o expoziție interesantă. / A vizitați o expoziție interesantă. / Am vizitat o expoziție interesant.

e. Când am plecat a început o ploaie reci. / Când am plecat a început o ploaie rece. / Când plecați a început o ploaie rece.

f. Mi-ar place să văd un muzeu de științe ale naturii. / Mi-ar plăcea să văd un muzeu de științe ale naturii. / Mi-ar plăcea să văd un muzeu cu științe ale naturii.

2. La „Bătălia ideilor” va participa întreaga clasă. Elevii vor fi aranjați în cerc, în picioare. Activitatea se va desfășura sub formă de brainstorming, fiecare elev având ocazia să spună ce știe despre călătorii: ce sunt călătoriile, unde se desfășoară, cu ce se realizează deplasarea, cine merge într-o călătorie, cu ce scop se realizează călătoriile.

Profesorul va avea ocazia să identifice care sunt elementele cunoscute de elevi despre călătorii.

3. Pentru „Steluța vorbitoare”, elevii vor fi grupați câte 5. Fiecare elev își alege un număr între 1-5. Grupa va primi o stea cu 5 colțuri. Fiecare colț, numerotat, va avea câte o întrebare. Unde? Când? Cum? Ce? De ce?. Elevii vor formula întrebări pe tema: „Călătoria”.

Evaluarea continuă, curentă, de progres sau formativă se face pe tot parcursul învățării, în timpul oricărei secvențe de predare, prin verificarea unor secvențe de lecție, cu scopul de a asigura temeinicia însușirii materiei. Ea vizează identificarea modului în care elevul însușește sistematic și continuu cunoștințele dintr-o anumită disciplină. Evaluarea continuă se realizează prin tehnici de evaluare orală, sau scrisă.

Rezultatele acestui tip de evaluare indică eficiența modului de predare, dacă fiecare elev a reușit să-și însușească în mod corespunzător materia și oferă cadrului didactic puncte de reper în stabilirea strategiei viitoare de predare: oferirea unor explicații suplimentare, stabilirea unui program de recuperare sau remedial.

Exemple de exerciții pentru evaluarea continuă

Unitatea de învățare „Roșu și alb”

Competențe vizate:

Competența generală

2. Producerea textului oral în diverse situații de comunicare

3. Receptarea textului scris de diverse tipuri

Competențe specifice

2.3. Prezentarea unor informații, idei și puncte de vedere în texte diverse, oferind detalii semnificative și exemple relevante

3.2. Identificarea semnificației unor cuvinte și sintagme, pe baza relației dintre diverse coduri de comunicare;

Exemple

1. Pentru exercițiul „Trei adevăruri și un fals”, elevii primesc jetoane cu fragmente diferite de text. La finalul textului sunt 4 enunțuri dintre care 3 sunt adevărate și unul fals. Cerința este de a stabili care enunțuri sunt false și care adevărate.

„- Ce te legeni, codrule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu crengile la pământ?
- De ce nu m-aș legăna,
Dacă trece vremea mea!
Ziua scade, noaptea crește
Și frunzișul mi-l rărește.
Bate vântul frunza-n dungă -
Cântăreții mi-i alungă;
Bate vântul dintr-o parte -
Iarna-i ici, vara-i departe.
Și de ce să nu mă plec,
Dacă păsările trec!
Peste vârf de rămurele
Trec în stoluri rândunele,
Ducând gândurile mele
Și norocul meu cu ele.
Și se duc pe rând, pe rând,
Zarea lumii-ntunecând,
Și se duc ca clipele,
Scuturând aripele,
Și mă lasă pustiit,
Vestejit și amorțit
Și cu doru-mi singurel,
De mă-ngân numai cu el!”

(Mihai Eminescu, „Ce te legeni?”...)

- a. În versul „Și se duc ca clipele”, se observă o comparație.
- b. „Ziua scade, noaptea crește” este o dublă antiteză.
- c. Hiperbola e întâlnită în versul „Dacă trece vremea mea!
- d. „Și mă lasă pustiit,/Vestejit și amorțit” – epitet multiplu.

2. Potrivește figurile de stil din prima coloană cu exemplele din a doua coloană

A	B
Epitet	„Și soarele mirat sta-n loc”

Comparație	„Dar de-i pornești, sunt grei de-oprit!”
Antiteză	„...Cât mac e prin livezi./Atâția ani ... urez”
Hiperbolă	„Din dalb iatac de foișor”
Personificare	„... Zamfira.../Frumoasă ca un gând răzleț”

3. Alcătuieste un text, de 50-80 de cuvinte, în care să descrii un colț din natură. Folosește trei epitete subliniate cu verde și trei comparații, subliniate cu portocaliu.

Evaluarea sumativă, cumulativă, de bilanț se realizează la sfârșitul unui program de învățare (unitate de învățare, capitol, semestru, an de studiu, ciclul de școlarizare).

Se realizează la intervale mari de timp, pentru a se achiziționa cât mai multe cunoștințe, priceperi, deprinderi etc. Metodologia acestui tip de evaluare presupune stabilirea unei perioade de recapitulare și sistematizare a materiei, în care elevii se vor axa pe principalele aspecte ale celor parcurse, recapitulând cunoștințele-ancoră.

Scopul acestei evaluări este acela de a prezenta rezultatul final al celor însușite, fără a mai oferi posibilitatea remedierii lipsurilor. Evaluarea finală stabilește o ierarhie a elevilor, prin recunoașterea unui anumit nivel de pregătire, dar se constituie și într-un element de măsurare a eficienței modului de predare a cadrului didactic.

Se realizează prin teste finale și examene. Subiectele acoperă întregul material parcurs într-o anumită perioadă de timp.(„Diferențe cheie între evaluarea sumativă și evaluarea formativă” în: Revista de Educación Virtual, accesat în: 27 aprilie 2018, la adresa revistaeducacionvirtual.com.)

Exemple de exerciții pentru evaluarea sumativă

Unitatea de învățare „Pictura”

Competențe vizate:

Competențe generale

2. Producerea textului oral în diverse situații de comunicare
3. Receptarea textului scris de diverse tipuri

Competențe specifice

- 2.1. Folosirea sensurilor multiple ale cuvintelor/sintagmelor în contexte variate

3.2. Identificarea semnificației unor cuvinte și sintagme, pe baza relației dintre diverse coduri de comunicare;

Exerciții

1. Indică cel puțin patru termeni din câmpul semantic al termenului: „pictură”.
2. Stabilește corespondența dintre substantive și sensurile potrivite ale omonimelor.

leu	somn	lac	sare
apă stătătoare; de a sări;	preparat chimic; compus chimic;	pește; sinonim pentru dormit;	animal sălbatic; acțiunea unitate monetară.

3. Privește imaginea următoare și alcătuiește o prezentare de 50-80 de cuvinte a tabloului „Luminiș” de Nicolae Grigorescu, utilizând 5 prepoziții și 5 locuțiuni prepoziționale, pe care să le marchezi prin subliniere.

B. O altă clasificare a tipurilor de evaluare, în funcție de modul de evaluare este: normativă și criterială.

Evaluarea normativă indică nivelul de cunoștințe asimilat de un elev față de o medie a rezultatelor obținute de toți candidații.

Scopul evaluării este de a compara nivelul de cunoștințe al elevilor și poziționarea acestora în grupul de studiu. Se poate realiza prin teste orale și prin exerciții scrise, în orice perioadă de studiu.

Exemple de exerciții pentru evaluarea sumativă

Unitatea de învățare „Copii”

Competențe vizate:

Competența generală

3. Receptarea textului scris de diverse tipuri

Competență specifică

3.5. Identificarea corectitudinii grafice, lexico-semantică, morfo-sintactice și de punctuație, în texte continue/discontinue/multimodale

Exerciții

1. Încercuiește litera corespunzătoare 5 puncte
- Mi-e frică de întuneric. a. diateza activă, b. diateza pasivă
- Mihai se spală pe mâini. a. diateza activă, b. diateza pasivă
- Elevii se gândesc la vacanță. a. diateza activă, b. diateza pasivă
- Eu plec la munte. a. diateza activă, b. diateza pasivă
- El se duce în excursie a. diateza activă, b. diateza pasivă

2. Treceți verbele din propozițiile următoare în coloana corespunzătoare: 10x0,5 puncte

1. Tata citește ziarul.
2. Te joci fotbal?
3. Bunica lucrează în grădină.
4. Colegi mei desenează.
5. Noi ne pregătim pentru test.
6. Mă uit la un film bun.
7. Elevii au plecat la bunici
8. Copiii se duc în parc.
9. Vino la mama!
10. Vă jucați cu mine?

DIATEZA ACTIVĂ	DIATEZA REFLEXIVĂ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Evaluarea criterială măsoară dacă un elev deține abilitățile structurate într-o listă de criterii de performanță elaborate anterior. Competențele sunt clar specificate, astfel încât să indice cât mai riguros nivelul atins de elevi.

Scopul acestui tip de evaluare este acela de a evidenția modul în care elevul poate demonstra, în situații diverse, că și-a însușit cunoștințele.

Se realizează prin scurte convorbiri în care elevul este solicitat să răspundă sau să pună întrebări, în situații atent structurate care abordează subiecte familiare.

Exemple de exerciții pentru evaluarea sumativă

Unitatea de învățare „Copii”

Competențe vizate:

Competențe generale

1. Receptarea textului scris de diverse tipuri
2. Producerea textului oral în diverse situații de comunicare

Competențe specifice:

1.1. Compararea informațiilor, a intențiilor de comunicare și a atitudinilor comunicative din texte orale în care apar diferite coduri de comunicare

2.5. Participarea la interacțiuni verbale, pe o temă la alegere, respectând elementele de specificitate: intonație, accent, sunete specifice limbii române, topică

Exercițiu

1. La „Petrecere” va participa întreaga clasă, elevii fiind lăsați să comunice cu ce colegi doresc. Profesorul spune elevilor să-și imagineze că sunt invitați la o petrecere cu mulți invitați pe care vor să-i cunoască. Elevii trebuie „să salute” și „să se prezinte” mai multor persoane.

După un timp elevii sunt anunțați că a mai rămas puțin timp și trebuie „să-și ia rămas bun” de la cât mai mulți invitați într-un timp foarte scurt.

C. În funcție de cantitatea de informație acumulată de către elevi, evaluarea este clasificată în: parțială și globală.

Prin evaluarea parțială se verifică nivelul de cunoștințe și comportamentele însușite într-o anumită secvență de studiu, având corespondent evaluarea continuă.

Se realizează prin: verificări orale curente, teste sau activități practice.

Evaluarea globală, similară evaluării sumative se realizează atunci când cantitatea de cunoștințe și deprinderi este mare. Se realizează prin examene și concursuri.

D. Alte clasificări sunt regăsite în lucrarea „Procesul de evaluare a limbii române ca limbă nematernă, (RLNM) la ciclul gimnazial” coordonatori Elena Platon și Dina Vîlcu, unde sunt analizate, în funcție de diferite criterii, principalele tipuri de evaluare.

4.2. Evaluarea centrată pe competențe

Evaluarea centrată pe competențe se referă la un proces de evaluare care se concentrează pe măsurarea competențelor și abilităților unei persoane într-un anumit domeniu de cunoaștere sau activitate. În loc să se concentreze doar pe cunoștințe teoretice sau abilități izolate, evaluarea centrată pe competențe încearcă să măsoare modul în care o persoană poate aplica aceste competențe în situații practice și relevante.

În cazul limbii române, evaluarea centrată pe competențe implică evaluarea abilităților și competențelor lingvistice ale elevilor, într-un mod mai practic și relevant pentru utilizarea reală a limbii. Acest tip de evaluare ar putea include, de exemplu, evaluarea capacității de a comunica eficient în limba română, de a interpreta și de a produce texte, de a folosi limbajul adecvat în situații specifice și de a rezolva probleme lingvistice.

Abordarea centrată pe competențe este potrivită pentru că se urmărește dezvoltarea abilităților lingvistice, într-un mod practic și aplicabil, astfel, evaluarea se concentrează mai mult pe abilitatea de a utiliza limba română în contexte reale decât pe memorarea regulilor gramaticale și a vocabularului.

Pentru stabilirea nivelului de dezvoltare al acestor competențe, credem că este necesară prezentarea scării acestor niveluri conform Cadrul European Comun de Referință pentru cunoașterea unei Limbi:

NIVELUL A1 -

Nivelul introdusiv sau de descoperire

Cuvinte cheie: întrebări simple,
mediul înconjurător apropiat și
familiar.

Achiziția nivelului A1:

Poate să înțeleagă și să utilizeze expresii familiare și cotidiene, precum și enunțuri foarte simple care vizează satisfacerea nevoilor concrete.

Poate să se prezinte sau să prezinte pe cineva, poate să formuleze și să răspundă la întrebări referitoare la detalii personale, ca de exemplu unde locuiește, persoane cunoscute, lucruri care-i aparțin etc..

Poate să comunice, într-un mod simplu, cu condiția ca interlocutorul să vorbească rar și clar și să fie cooperant.

A2 - Nivelul elementar

Cuvinte cheie: descrieri, conversații
simple.

Achiziția nivelului A2:

Poate să înțeleagă fraze izolate și expresii frecvent folosite în domenii de interes nemijlocit (de exemplu, informații personale și familiale simple, cumpărături, mediul înconjurător apropiat, activitatea profesională).

Poate să comunice în situații simple și obișnuite, care nu solicită decât un schimb de informații simplu și direct referitoare la subiecte familiare și obișnuite.

Poate să descrie, cu mijloace simple, formația sa profesională, mediul său înconjurător apropiat și să evoce subiecte care corespund nevoilor sale imediate.

B1 - Nivelul intermediar sau de prag

Cuvinte cheie: început de autonomie; exprimare succintă a opiniei.

Achiziția nivelului B1:

Poate să înțeleagă elementele esențiale când este folosit un limbaj standard clar pe teme familiare, întâlnite uzual, legate de muncă, școală, timpul liber etc.

Poate să se descurce în majoritatea situațiilor survenite în timpul unei călătorii într-o regiune unde este vorbită limba.

Poate să producă un discurs simplu și coerent pe teme familiare și din domeniile sale de interes.

Poate să relateze un eveniment, o experiență sau un vis, să descrie o speranță sau un scop și să expună, pe scurt, argumentele sau explicațiile unui proiect sau ale unei idei.

B2 - Nivelul post-intermediar

Cuvinte cheie: înțelegerea curentă și capacitatea de a conversa; emiteră a unei păreri, susținere în mod sistematic a unei argumentări.

Achiziția nivelului B2:

Poate să înțeleagă ideile principale din texte complexe pe teme concrete sau abstracte, inclusiv în discuții tehnice în specialitatea sa.

Poate să comunice cu un anumit grad de spontaneitate și de fluentă, încât conversația cu un locutor nativ să nu presupună efort pentru nici unul dintre interlocutori.

Poate să se exprime clar și detaliat asupra unei game largi de subiecte, poate să-și expună opinia asupra unui subiect de actualitate, prezentând avantajele și inconvenientele diferitelor posibilități.

C1 - Nivelul avansat

Cuvinte cheie: stăpânire destul de bună, exprimare spontană.

Achiziția nivelului C1:

Poate să înțeleagă o gamă largă de texte lungi și complicate și să sesizeze semnificațiile implicite.

Poate să se exprime spontan și fluent, fără a fi obligat aparent să-și caute cuvintele. Poate să utilizeze limba cu eficacitate și cu suplețe în viața socială, profesională sau academică.

Poate să exprime teme complexe într-un mod clar și bine structurat, demonstrând că stăpânește instrumentele de organizare, de structurare și de coeziune a discursului.

C2 - Nivelul stăpânire

Cuvinte cheie: înțelegere fără efort, exprimare cursivă.

Achiziția nivelului C2:

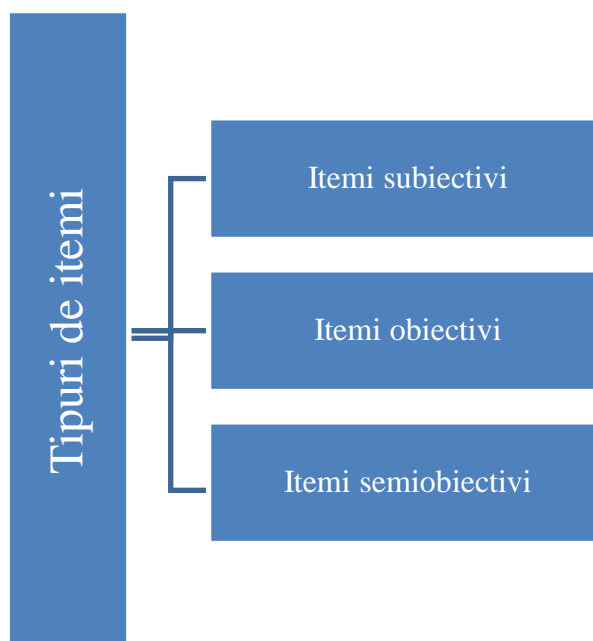
Poate să înțeleagă, practic fără efort, tot ceea ce citește sau aude.

Poate să restituie anumite fapte și argumente din diverse surse scrise sau orale, rezumându-le în mod coerent.

Poate să se exprime spontan, foarte fluent și cu precizie și poate să distingă nuanțe fine de sens legate de subiecte complexe.

Pentru o evaluare corectă și validă a cunoștințelor, abilităților și competențelor unui elev alegerea corectă a itemilor este esențială. Itemii bine aleși trebuie să fie relevanți pentru obiectivele evaluării și să permită o măsurare precisă a nivelului de cunoaștere sau performanță a elevului.

Amintim astfel, tipurile de itemi:

În ceea ce privește Competența generală 1:

Receptarea textului oral în diverse situații de comunicare propunem următoarele baterii de itemi:

Textele ascultate de elevi sunt:

Textul 1: „Lulu este un pitic jucăuș căruia îi place să deseneze și să cânte. Lulu, când are timp, desenează peisaje din natură. În timp ce desenează, el și cântă cântece pentru copii. Din când în când îl vizitează Lala. Lala este verișoara lui care stă lângă poiana cu narcise. Ea îl ascută cu atenție și îl aplaudă după ce termină.

Azi, Lala este la Lulu. Cei doi se joacă în curte cu câțelul lui Lulu. Câțelul are ochi albaștri, blană moale și maro, lăbuțe mici albe cu pete negre, o codiță stufoasă, lungă, gri cu și urechi atente și negre. Toți trei sunt bucuroși.

Când se jucau, câțelul a ieși din curte. Cei doi nu știau ce să facă...”;

Textul 2: „Domnișoara Honey care stătea la catedră și frunzărea niște hârtii, ridică privirea și zise:

- Matilda, tu nu te duci cu ceilalți afară?
- Vă rog, zise Matilda, pot să vorbesc cu dumneavoastră pentru o clipă?

- Sigur, ce te supără!
- Mi s-a întâmplat ceva foarte ciudat, domnișoară Honey.

Domnișoara Honey intră instantaneu în alertă. De când avusese cele **doi** dezastruoase întâlniri în legătură cu Matilda, una cu directoarea, cealaltă cu îngrozitorii domnul și doamna Worwood, se gândise mult la acest **copilă**, întrebându-se cum putea să-l ajute. Matilda se afla acum în fața ei cu o imagine de curiozitate și exaltare pe figură, întrebând-o dacă pot avea o discuție. Domnișoara Honey n-o văzuse niciodată până atunci în așa o stare. Avea **ochiul** lărgiți și o privire ciudată....”.

(Roald Dahl, „Matilda”)

Itemul 1. – Textul 1 și 2

Competența specifică:		
1.1 Compararea informațiilor, a intențiilor de comunicare și a atitudinilor comunicative din texte orale, în care apar diferite coduri de comunicare		
Conținut asociat		
Strategii de ascultare activă		
Item propus		
Cerința:		
Ascultați cele două texte și precizați ce fel de atitudini sunt prezente în cele două texte.		
Răspuns așteptat		
Exemple de răspuns:		
<i>Nivel maxim:</i>		
În primul text este prezentă o atitudine pozitivă pentru că se folosesc cuvinte precum: „jucăuș”, „aplaudă”, „bucuroși”, iar în al doilea text este o atitudine colaborativă pentru că sunt prezente sintagme ca: „ce te supără”, „intră în alertă”, „întrebându-se cum putea să-l ajute”.		
<i>Nivel mediu:</i>		
În cele două texte este prezentă o atitudine pozitivă pentru că, în primul text, cei doi pitici se joacă, iar în al doilea text, domnișoara Honey vrea să o ajute pe Matilda.		
<i>Nivel minim</i>		
În cele două texte este prezentă o atitudine pozitivă.		
Descriptori de performanță		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim

Răspuns corect, cu prezentarea doar a unei atitudini.	Răspuns corect cu prezentarea doar a unei atitudini și cu încercare de explicare a prezenței acesteia.	Răspuns corect cu prezentarea celor două tipuri de atitudini și exemplificare acestora cu cuvinte corespunzătoare din text.
---	--	---

Itemul 2. – textul 1

<p>Competența specifică</p> <p>1.1. Identificarea semnificației/ semnificațiilor unor enunțuri, în funcție de particularitățile comunicării orale</p>
<p>Conținut asociat</p> <p>Roluri în comunicare: evaluator</p>
<p>Item propus</p>
<p>Cerința</p> <p>Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:</p> <p>1. Lulu este .....</p> <p>a) un copil mic</p> <p>b) un elev</p> <p>c) un elefant</p> <p>d) un pitic</p> <p>2. Lui Lulu îi place.....</p> <p>a) să doarmă și să viseze</p> <p>b) să citească și să scrie</p> <p>c) să deseneze și să cânte</p> <p>d) să călătorească și să conducă</p> <p>3. Lulu desenează.....</p> <p>a) animale</p> <p>b) peisaje din natură</p> <p>c) blocuri</p> <p>d) trenuri</p> <p>4. Când desenează el cântă.....</p> <p>a) rock</p> <p>b) jazz</p> <p>c) cântece pentru copii</p> <p>d) muzică populară</p>

5. Din când în când pe Lulu îl vizitează .....

- a) Paula
- b) Lala
- c) Bibi
- d) Răzvan

6. Lala este .....

- a) verișoara lui
- b) sora lui
- c) mama lui
- d) bunica lui.

7. Lala stă lângă .....

- a) biserică
- b) școală
- c) poiana cu narcise
- d) brutărie

8. Cei doi se joacă cu .....

- a) bicicleta
- b) mașinuțe
- c) trenulețul
- d) câțelul

9. Ce a făcut câțelul când copiii se jucau?

- a) s-a ascuns
- b) a ieșit din curte
- c) l-a mușcat pe Lulu
- d) s-a speriat de ploaie.

Răspunsuri așteptate:

1 – d; 2 – c; 3 – b; 4 – c; 5 – b; 6 – a; 7 – c; 8 – d; 9 – b

Descriptori

Nivel minim

Nivel mediu

Nivel maxim

Trei răspunsuri corecte

Șase răspunsuri corecte

Nouă răspunsuri corecte

Itemul 3 – textul 2

Competența specifică		
1.3. Identificarea corectitudinii/incorectitudinii gramaticale și fonetice în procesul de comunicare		
Conținutul asociat		
Strategii de ascultare activă		
Item propus		
Cerința		
Reascultați textul 2 cu atenție, aici s-au strecurat trei greșeli. Care sunt acestea?		
Răspuns așteptat		
Nivel maxim:		
Greșelile sunt: „doi dezastruoase întâlniri”, „la acest copilă ”, „avea ochiul lărgiți”		
Nivel mediu:		
Greșelile sunt: doi dezastruoase întâlniri, la acest copilă		
Nivel minim:		
Greșeala este: la acest copilă		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
o greșeală	două greșeli	trei greșeli

Itemul 4 – Textul 1

Competența specifică		
1.1. Identificarea elementelor specifice limbii române, comparativ cu limba maternă, în receptarea textelor de diverse tipuri, monologate sau dialogate.		
Conținut asociat		
Tipare de structurare a ideilor: clasificare, exemplificare.		
Item Propus		
Cerință		
Reascultați cu atenție textul 1 și găsiți fragmentul în care este prezentă o descriere.		
Răspuns așteptat		
Exemple de răspuns:		
Nivel maxim:		
Fragmentul unde este prezentă descrierea este atunci când este prezentat cățelul: „Cățelul are ochi albaștri, blană moale și maro, lăbuțe mici albe cu pete negre, o codiță stufoasă, lungă, gri cu și urechi atente și negre”.		
Nivel mediu:		

Descrierea este prezentă când se vorbește despre cățel: ochi albaștri, lăbuțe mici, codiță stufoasă.		
Nivel minim:		
Este descriere atunci când se vorbește despre blana cățelului și despre lăbuțe.		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Încercarea de prezentare a fragmentului care conține descriere, cu prezentarea doar a unor aspecte simple ale trăsăturilor cățelului.	Prezentarea unor aspecte referitoare la descrierea cățelului: ochii, lăbuțele, codița.	Prezentarea detaliată a fragmentului care conține descrierea cățelului.

Itemul 5 – textul 2

Competența specifică		
1.5. Manifestarea respectului și a toleranței față de ideile și de punctele de vedere ale interlocutorului/interlocutorilor care utilizează diferite coduri de comunicare		
Conținut asociat		
Dialogul formal și informal		
Item propus		
Cerința		
Din dialogul pe care îl are domnișoara Honey cu Matilda, precizați ce tip de dialog au cele două personaje		
Răspuns așteptat		
Exemple de răspuns:		
Nivel maxim:		
Domnișoara Honey și Matilda au un dialog formal pentru că este un dialog între o profesoară și o elevă și folosesc formule specifice acestui tip de dialog: „- Matilda, tu nu te duci cu ceilalți afară?” „- Pot să vorbesc cu dumneavoastră?”.		
Nivel mediu:		
Domnișoara Honey și Matilda au un dialog formal pentru că este un dialog între o profesoară și o elevă.		
Nivel minim:		
Este un dialog formal.		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Recunoașterea tipului de dialog între cele două persoane.	Recunoașterea tipului de dialog dintre cele două personaje cu argumentarea potrivită.	Recunoașterea tipului de dialog dintre cele două personaje, argumentarea potrivită și

		exemplificarea cu exemple corecte din text.
--	--	---

Pentru competența generală 2: **Producerea textului oral în diverse situații de comunicare** textul suport este:

„Degețica își rezemă capul de inimioara rândunicii. Dar, deodată, se sculă speriată. Fetita simțise o mișcare ușoară, inima rândunicii începuse să bată. Se pare că aceasta nu fusese moartă, ci doar amortiță de frig, iar căldura din tunelurile subterane o reînviase.

Degețica tremura încă de spaimă; pe lângă ea, care nu era mai înaltă decât degetul cel mic, rândunica părea un uriaș. Totuși, Degețica nu își pierdu cumpătul, ci o înveli cu o frunză de mentă, ca să o ferească de frig.

– Îți mulțumesc că m-ai încălzit, copilă drăgălașă! zise rândunica. Peste puțin timp am să capăt din nou puteri și am să zbor departe, spre soare.

– E frig tare afară, ninge! răspuse Degețica. Mai stai în patul tău, voi avea eu grijă de tine.

Apoi îi aduse apă într-o frunzișoară. Păsărica o bău și îi povesti cum rupându-și o aripă într-un tufiș de măcăcini, nu s-a mai putut ține după celelalte păsări în zborul lor spre țările calde.

Degețica îngriji cu multă dragoste rândunica toată iarna, fără știrea șoarecelui și a șobolului. Când sosi primăvara însă, și soarele prinse din nou a încălzi pământul, rândunica își luă ziua bună de la fetiță, întrebând-o dacă nu vrea să călătorească alături de ea, până departe, în pădurea verde.

– Nu pot, îi răspuse amărâtă Degețica. I-am promis șoarecelui de câmp că rămân să-l slujesc. Așa ne-a fost învoiala la începutul iernii, când el m-a salvat pe mine de la îngheț.

– Adio atunci, drăgălașa mea copilă! răspuse rândunica, luându-și zborul spre soare. Degețica o privi zburând, cu lacrimi în ochi. Îi era atât de dragă pasărea asta!

– Cirip! cirip! mai zise încă o dată rândunica, după care dispăru în zare.

Degețica era foarte mâhnită pentru că ei nu îi era îngăduit să se bucure de căldura și de lumina soarelui. Trecu vara, apoi veni toamna.

– Peste patru săptămâni facem nunta! o anunță vesel soarele de câmp, de îndată ce șobolul se învoi să facă nunta. Dar biata fetiță începu din nou să plângă. Ea nu voia deloc să se mărite cu ursuzul de șobol!

– Ce prostie! strigă soarele de câmp. Te poftesc să nu mai fii atât de încăpățânată! Ar trebui să te simți foarte mândră că te ia de soție un domn atât de distins, care poartă o blană de catifea neagră, cum nici împărăteasa nu are. Mai bine i-ai mulțumii lui Dumnezeu că vei găsi oricând o bucătărie și o pivniță plină cu de toate.

Dar iată că sosi și ziua nunții. Șobolul se înfățișă s-o ia pe Degețica și s-o ducă sub pământ, unde plănuia s-o ascundă pentru totdeauna de lumina soarelui, fiindcă el unul nu-l putea suferi.

– Rămâni cu bine, soare frumos! zise Degețica cu un aer mahnit, ridicând mânuțele în sus, rămâi cu bine! Că eu sunt osândită să trăiesc de-acum înainte în întuneric, lipsită de razele tale.

Apoi făcu câțiva pași afară din casuță.....”

„Degețica”, de Hans Christian Andersen

Itemul 1.

Competența specifică:		
2.1. Folosirea sensurilor multiple ale cuvintelor/sintagmelor în contexte variate		
Conținutul asociat		
Utilizarea sinonimelor în contexte variate, cu accent pe nuanțele semantice		
Cerința		
Citiți cu atenție textul, apoi alcătuiți propoziții orale cu sinonimele cuvintelor subliniate din text.		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Alcătuieste propoziții cu cuvintele, dar fără legătură cu sensurile acestora din text.	Alcătuieste 2 propoziții corecte și la celelalte două este prezentă încercarea de a alcătui aceste propoziții	Alcătuieste 4 propoziții corecte, folosind sensurile potrivite pentru cuvintele subliniate(4 cuvinte).

Itemul 2:

<p>Competența specifică:</p> <p>2.2. Rezumarea unor texte cu grade diferite de dificultate</p>		
<p>Conținutul asociat:</p> <p>Rezumarea orală a unui text dat</p>		
<p>Cerința:</p> <p>Citește cu atenție textul scris cu litere bold și realizează rezumatul oral al acestui fragment.</p>		
<p>Descriptori</p>		
<p>Nivel minim</p>	<p>Nivel mediu</p>	<p>Nivel maxim</p>
<p>Încercare de realizare a rezumatului oral cu folosirea doar a unei caracteristici de realizare a rezumatului.</p>	<p>Realizarea rezumatului oral respectând parțial regulile de realizare ale acestuia:</p> <p>Prezentarea în ordine cronologică a evenimentelor/ Utilizarea verbelor și pronomelor la persoana a III-a/ Folosirea narațiunii ca mod exclusiv de expunere/ Folosirea verbelor la timpul prezent sau perfect compus</p>	<p>Realizarea rezumatului oral respectând regulile de realizare ale acestuia;</p> <p>Prezentarea în ordine cronologică a evenimentelor;</p> <p>Utilizarea verbelor și pronomelor la persoana a III-a;</p> <p>Folosirea narațiunii ca mod exclusiv de expunere;</p> <p>Folosirea verbelor la timpul prezent sau perfect compus.</p>

Itemul 3:

<p>Competența specifică:</p> <p>2.3. Prezentarea unor informații, idei și puncte de vedere în texte diverse, oferind detalii semnificative și exemple relevante</p>
<p>Conținutul asociat:</p> <p>Exprimarea punctelor de vedere în urma selectării elementelor semnificative din textele receptate.</p>

Cerința: Prezentați oral o continuare a celor întâmplate în fragmentul dat.		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Realizarea unei prezentări orale folosind corect personajele din text, cu o încercare de a face legătura între continuare și text.	Realizarea unei prezentări orale folosind personajele din text, timpurile verbale potrivite, cu o încercare de exprimare coerentă.	Realizarea unei prezentări orale, detaliată, utilizând timpurile verbale la fel ca în text, personajele, cu o exprimare coerentă.

Itemul 4:

Competența specifică: 2.4. Corelarea achizițiilor lexicosemantice cu structurile morfosintactice ale limbii române, în situații de comunicare diferite
Conținutul asociat: Transformarea construcțiilor active în construcții pasive
<p>Cerința: Transformați următoarele construcții active în construcții pasive:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fetița simțise o mișcare ușoară. 2. Degețica a îngrijit-o pe pasăre. 3. Șobolanul a căutat-o pe Degețica. 4. Soarele a încălzit din nou pământul. 5. Rândunica a întrebat- o Degețica dacă nu merge cu ea. 6. Șobolanul a salvat-o pe Degețica de la îngheț. <p>Răspunsuri așteptate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O mișcare ușoară a fost simțită de fetiță. 2. Pasărea a fost îngrijită de Degețica. 3. Degețica a fost căutată de șobolan. 4. Pământul a fost încălzit din nou de soare. 5. Degețica a fost întrebată de rândunică dacă nu merge cu ea. 6. Degețica a fost salvată de șobolan de la îngheț.

Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Două răspunsuri corecte	Patru răspunsuri corecte	Șase răspunsuri corecte

Itemul 5:

Competența specifică:		
2.5. Participarea la interacțiuni verbale, pe o temă la alegere, respectând elementele de specificitate: intonație, accent, sunete specifice limbii române, topică.		
Conținut asociat:		
Realizarea unui reportaj, a unui interviu.		
Cerință:		
Realizați, în perechi, un interviu cu Degețica, în care trebuie să aflați de ce a făcut alegerile respective. Dialogul trebuie să conțină minim 5 replici pentru fiecare participant și să trateze direct subiectul propus.		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Realizarea unui interviu care are ca personaj interviuat pe Degețica, dar care dezvoltă alt subiect decât cel propus.	Realizarea unui interviu, care tratează subiectul propus, care nu are minim 5 replici care tratează direct subiectul.	Realizarea unui interviu, care tratează direct subiectul propus, fără partea de salut, care conține întrebări pertinente și răspunsuri potrivite cerinței și minim 5 replici pentru fiecare participant.

Itemul 6:

Competența specifică:
2.6. Manifestarea respectului și a toleranței față de ideile și punctele de vedere ale interlocutorului/ interlocutorilor care utilizează diferite coduri de comunicare, în interacțiunea directă sau în cea mediată
Conținutul asociat:

Formularea unor enunțuri care să ateste respectul și toleranța față de ideile și punctele de vedere ale interlocutorului.		
Cerință: Alcătuieți enunțuri orale dezvoltate, în care să folosiți următoarele cuvinte/sintagme:		
<ul style="list-style-type: none"> - Promisiune - Respect față de celălalt - Grija de aproapele - Dreptul la viață - Toleranța - Libertate - Libertate de exprimare 		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Alcătuirea de enunțuri simple cu sintagmele/cuvintele date.	Alcătuirea a patru enunțuri corecte, dezvoltate cu cuvintele/sintagmele date.	Alcătuirea a șapte enunțuri dezvoltate, corecte și păstrând sensul cuvintelor

Pentru competența generală 3: **Receptarea textului scris de diverse tipuri** textul suport este același ca și pentru competența generală 2

Itemul 1:

Competența specifică: 3.1. Recunoașterea structurilor logice în care sunt organizate informațiile într-unul sau mai multe texte continue/discontinue/ multimodale.
Conținutul asociat: Ordonarea și reordonarea paragrafelor după criterii date
Cerință: Aranjați în ordine cronologică următoarele fragmente:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dar biata fetiță începu din nou să plângă. Ea nu voia deloc să se mărite cu ursuzul de șobol! 2. – Îți mulțumesc că m-ai încălzit, copilă dragălașă! zise rândunica. 3. Degețica își rezemă capul de inimioara rândunicii. Dar, deodată, se sculă speriată. Fetița simțise o mișcare ușoară, inima rândunicii începuse să bată. 4. Cirip! cirip! mai zise încă o dată rândunica, după care dispăru în zare

5. Degețica era foarte mâhnită pentru că ei nu îi era îngăduit să se bucure de căldura și de lumina soarelui. Trecu vara, apoi veni toamna.
6. Apoi făcu câțiva pași afară din casuță...

Răspuns așteptat:

1. Degețica își rezemă capul de inimioara rândunicii. Dar, deodată, se sculă speriată. Fetița simțise o mișcare ușoară, inima rândunicii începuse să bată.
2. – Îți mulțumesc că m-ai încălzit, copilă dragălașă! zise rândunica.
3. Dar biata fetiță începu din nou să plângă. Ea nu voia deloc să se mărite cu ursuzul de șobol!
4. Cirip! cirip! mai zise încă o dată rândunica, după care dispăru în zare
5. Degețica era foarte mâhnită pentru că ei nu îi era îngăduit să se bucure de căldura și de lumina soarelui. Trecu vara, apoi veni toamna.
6. Apoi făcu câțiva pași afară din casuță

Descriptori

Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Așezarea corectă, în ordine cronologică, a două din fragmente.	Așezarea corectă, în ordine cronologică, a patru din fragmente.	Așezarea corectă, în ordine cronologică a tuturor fragmentelor.

Itemul 2:

Competența specifică:

3.2. Identificarea semnificației unor cuvinte și sintagme, pe baza relației dintre diverse coduri de comunicare

Conținut asociat:

Corelarea unor cuvinte, sintagme cu definiția corespunzătoare

Cerința:

Găsiți explicația corespunzătoare pentru următoarele cuvinte:

1. Drăgălașă	a. Morocănos, necomunicativ, neprietenos, tăcut, urâcios.
2. Tuneluri	b. Desiș de tufe sau de arbuști; mulțime de copaci tineri, stufoși.
3. Subteran	c. Drăguț, grațios, gingaș
4. Tufiș	d. Condamnată, pedepsită.
5. Mărăcini	e. Galerie subterană care traversează un masiv muntos servind drept cale de comunicație.
6. Plănui	f. Țesătură de mătase
7. Mâhnit	g. Plante a căror tulpină este acoperită cu spini
8. Osândită	h. A face planuri; a pregăti ceva (în minte) pentru viitor.
9. Catifea	i. Deprimat, posomorât, supărat, trist, îndurerat, întristat.

10. Ursuz j. Care se află la o adâncime oarecare sub suprafața pământului; de subpământ, din pământ, din subsol.		
Răspunsuri așteptate:		
1 – c; 2 – e; 3 – j; 4 – b; 5 – g; 6 – h; 7 – i; 8 – d; 9 – f; 10 – a.		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Găsirea explicației pentru 2 cuvinte.	Găsirea explicației potrivite pentru 5 cuvinte.	Găsirea explicației potrivite pentru fiecare cuvânt.

Itemul 3:

Competența specifică:		
3.3. Identificarea temei și a ideilor principale și secundare din texte continue/discontinue/multimodale, prin punerea în relație a diverselor părți ale textului		
Conținutul asociat:		
Selectarea informației utile dintr-un text.		
Cerința:		
Găsiți ideile principale din text.		
Răspuns așteptat:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Degețica o îngrijește pe rândunică până se face bine. 2. Rândunica pleacă, lăsând-o pe Degețica să își respecte promisiunea. 3. Degețica e supărată pentru că nu vrea să se mărite cu șobolanul. 		
Descriptori		
Nivelul minim	Nivelul mediu	Nivelul maxim
Găsirea unei idei principale.	Găsirea a două idei principale.	Găsirea a trei idei principale, corecte.

Itemul 4:

Competența specifică:		
3.4. Diferențierea tipurilor de comunicare artistică/nonartistică în texte diverse.		
Conținutul asociat:		
Identificarea unor procedee de expresivitate artistică (epitet)		

Cerință: Găsiți toate epitele folosite în textul dat.		
Răspuns așteptat: Epitete: „mișcare ușoară”, „tunelurile subterane”, „copilă drăgălașă”, „țările calde”, „pădurea verde”, „catifea neagră”, „soare frumos”.		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
2 epite	4 epite	7 epite

Itemul 5:

Competența specifică: 3.5. Identificarea corectitudinii grafice, lexicosemantice, morfosintactice și de punctuație, în texte continue/discontinue/multimodale		
Conținutul asociat: Recunoașterea rolului diminutivelor într-un text dat		
Cerință: Găsiți în textul dat diminutivele folosite și explicați rolul acestora.		
Răspuns așteptat: Diminutivele din text sunt: Degețica, inimioara, fetița, frunzișoara, păsărica, mânuțele, căsuța. Acestea au rol de a prezenta gingașia micuței, care în comparație cu rândunica e firavă, plătândă și de a o pune în antiteză cu șobolanul.		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Găsirea celor cinci diminutive, fără explicația acestora.	Cinci diminutive și explicația acestora	Șapte diminutive și explicația folosirii acestora.

Itemul 6:

Competența specifică: 3.6. Identificarea rolului fenomenului de transfer din/în limba română în/din limba maternă, în receptarea unor texte continue/discontinue/multimodale.		
Conținutul asociat: Exerciții cu alegere multiplă pentru identificarea formei corecte		
Cerință: Scrieți în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect: 1. Degețica cea.....o îngrijește pe rândunică.		

- a) grijuliu
- b) grijuliei
- c) grijulie
- d) grijulii

2. Rândunica .....aripă era ruptă, s-a vindecat.

- a) a cărui
- b) ale cărui
- c) ai cărei
- d) a cărei

3. Pasărea .....să o ia pe Degețica cu ea.

- a) au vrut
- b) ai vrut
- c) a vrut
- d) am vrut

4. Degețica îi promisese.....că îi va sluji.

- a) șoarecelui
- b) șoricelului
- c) șoarece
- d) șoricelui

5. Ea trebuia .....cu șobolul.

- a) să ne mărită
- b) să se mărite
- c) să vă măritați
- d) să îi mărite

6. Fetița .....ține promisiunea.

- a) își
- b) îi
- c) le
- d) ne

7. Ei îi e.....să rămână.

- a) grea
- b) greu
- c) grele
- d) grei

8. Haina șobolului era..... catifea.

- a) din
- b) de
- c) cu

d) pe

9. Bucătăria .....era mereu plină.

- a) acelora
- b) acestuia
- c) acesteia
- d) aceleia

10. Degețica s-a întors în.....

- a) căsuței
- b) căsuță
- c) căsuțelor
- d) căsuțe

Răspunsuri așteptate:

1. c; 2. d; 3. c; 4. a; 5. b; 6. b; 7. b; 8. a; 9. b; 10. b.

Descriptori

Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
4 răspunsuri corecte	7 răspunsuri corecte	10 răspunsuri corecte

Itemul 7:

Competența specifică:

3.7. Manifestarea atitudinii față de practicile de lectură: lectură de informare sau lectură de plăcere

Conținutul asociat:

Proiecte de lectură în grup finalizate cu expoziție.

Cerința:

Recitiți fragmentele și realizați pentru fiecare fragment câte un desen reprezentativ, formând astfel, filmul acțiunii.

Descriptori

Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Realizarea unui set de desene care cuprind doar informații esențiale, fără detalii.	Realizarea unui set de desene care cuprinde doar o parte din amănunțele din fragmente.	Realizarea unui set de desene care este fidel textului, păstrând toate amănunțele (chiar dacă este stilizat).

Pentru competența generală 4: **Redactarea textului scris de diverse tipuri** se păstrează textul de la competența generală 2, la care mai adăugăm încă un text:

„Totuși pe această sticlă nu scria «Otravă» și prin urmare Alice cuteză și gustă din conținutul ei; și, găsind-o nemaipomenit de bună (fiindcă avea un gust amestecat, de plăcintă cu vișine, cremă de vanilie, de ananas, de friptură de curcan, de caramel și de pâine prăjită cu unt), o înghiți până la ultima picătură.

- Ce straniu mă simt! zise Alice. De parcă aș fi pe cale să mă strâng ca o lunetă!

Chiar asta se și întâmpla; nu mai măsura mai mult de douăzeci și cinci de centimetri; chipul i se luminează la gândul că era tocmai de mărimea potrivită ca să poată trece prin ușiță și să ajungă în grădina aceea fermecătoare. Mai așteptă totuși o clipă să vadă dacă continuă să se micșoreze; acest lucru o neliniște un pic, „căci aș putea sfârși”, își zicea Alice, „prin a mă subția într-atât, încât să ajung precum o lumânare. Cum aș arăta atunci?” Și încercă să-și închipuie cu ce se aseamănă flacăra unei lumânări după ce s-a suflat în ea, căci nu-și mai aducea aminte să fi văzut vreodată ceva asemănător. După puțină vreme, cum nimic nu se întâmplă, se hotărî să meargă fără întârziere în grădină. Dar, vai! biata Alice! Când ajunse în fața ușii își dădu seama că uitase cheița de aur, și, făcând cale-ntoarsă ca s-o caute, înțelese că nu era chip să ajungă la ea din pricina înălțimii ei de acum; se strădui să se cațere pe unul din picioarele mesei, dar acesta era așa de neted, încât n-avea de ce să se prindă; toate încercările ei dădură greș și, ostenită cum era, se puse pe jos și începu să plângă în hohote”.

„Alice în Țara Minunilor”, de Lewis Carol

Itemul 1:

Competența specifică: 4.1. Compararea răspunsurilor și a punctelor de vedere exprimate, pe teme diverse, care actualizează tipuri de comunicare artistică/nonartistică.
Conținut asociat: Exprimarea în scris a propriilor idei rezultate din compararea a două texte după criterii date
Cerința: Precizați o asemănare și o deosebire de conținut între textul „Degețica” de Hans Christian Andersen și „Alice în Țara Minunilor” de Lewis Carol
Răspuns așteptat:

O asemănare de conținut dintre cele două texte este că ambele prezintă întâmplări care au ca personaj câte o fetiță foarte mică de statură, Degețica, în primul fragment și Alice, în al doilea fragment, iar o deosebire dintre cele este că Degețica se naște mică de statură, după ce mama ei plantează o sămânță într-un ghiveci, iar Alice devine mică după ce bea conținutul unei sticle pe care scria Bea-mă!

Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Încercarea de prezentare asemănării și deosebirii dintre cele două texte.	Prezentarea unui element de conținut comun/ diferit celor două texte, fără valorificarea informațiilor din text.	Prezentarea unui element de conținut comun celor două texte, cu valorificarea informațiilor din text și prezentarea unei deosebiri dintre cele două texte.

Itemul 2:

<p>Competența specifică:</p> <p>4.2. Redactarea unui text, cu subiect la alegere, pe baza structurii narrative, descriptive, explicative, adecvate unei situații de comunicare.</p>
<p>Conținut asociat:</p> <p>Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă</p>
<p>Cerință:</p> <p>Transformați vorbirea directă în vorbire indirectă din fragmentul:</p> <p>„Când Degețica s-a trezit a doua zi dimineața și s-a dat jos din pat, era cât pe aci să cadă în apă.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unde mă aflu? țipă ea. - Acum locuiești cu noi, îi spuse broscoiul bătrân, și mare bucurie ne faci. - Dar nici nu vă cunosc! zise Degețica. Vreau la mama! Vreau acasă! - De-acum înainte aici este casa ta, replică broscoiul. Iar el este viitorul tău soț. Și arată spre feciorul lui, broscoiul cel pocit! - Nunta va fi mâine, a mai spus el. N-avem vreme de pierdut. Trebuie să mergem să ne gătim de sărbătoare. Și broscoi au plecat țopăind.” <p>Răspuns așteptat:</p> <p>Când Degețica s-a trezit a doua zi dimineața și s-a dat jos din pat, era cât pe aci să cadă în apă. Fetița a început să strige, întrebând unde se află. Broscoiul bătrân îi spuse că de acum va locui cu ei. Degețica le-a spus că vrea să meargă acasă la mama ei. Dar broscoiul i-a spus că de acum va locui cu ei și acolo va fi casa ei pentru că se</p>

va căsători cu fiul lui și că a doua zi va avea loc nunta. Broscii au plecat țopăind să se pregătească pentru a doua zi.		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Încercarea de a transforma vorbirea directă în vorbire indirectă, prin eliminarea liniei de dialog.	Realizarea transformării directe în vorbire indirectă prin folosirea persoanei a III-a, fără folosirea liniei de dialog.	Realizarea transformării vorbirii directe în vorbire indirectă prin eliminarea liniei de dialog, prin folosirea persoanei a treia în loc de persoana I și a II-a, prin reproducerea cât mai exactă a cuvintelor naratorului.

Itemul 3:

Competența specifică:		
4.3. Realizarea unor texte multimodale în format electronic, pe teme date, pentru a fi prezentate în fața colegilor.		
Conținutul asociat:		
Redactarea unei cărți (text multimodal) pentru colegii de la clasa a V-a pe o temă propusă de cei mici/de profesori sau de clasă.		
Cerința:		
Realizați o mini carte (minim 10 pagini) pentru colegii de clasa a V-a, pe tema prieteniei, folosind aplicația Storyjumper.		
În alcătuirea cărții trebuie:		
<ul style="list-style-type: none"> - să dați un titlu sugestiv cărții; - să tratați tema sugerată de cerință; - să folosiți imagini corespunzătoare temei; - să utilizați trei moduri de expunere, la alegere. 		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim

Realizarea cărții, utilizând imagini și ca mod de expunere doar unul din cele trei.	Realizarea cărții utilizând doar două din cele patru indicații, folosind aplicația.	Realizarea cărții în aplicația Soryjumper, urmând toate cele patru indicații din cerință.
---	---	---

Itemul 4:

Competența specifică:		
4.4. Corelarea achizițiilor lexicosemantice cu structurile morfosintactice ale limbii române, în elaborarea de texte narative, descriptive, explicative.		
Conținutul asociat:		
Utilizarea corectă a părților de vorbire flexibile și neflexibile în funcție de scopul comunicării.		
Cerința:		
Completează spațiile de mai jos cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze:		
<p>Mă numesc Degețica și _____ (a fi, modul indicativ, timpul prezent) bucuroasă că _____ (a putea, modul indicativ, timpul perfect compus) _____ o _____ (a ajuta, modul conjunctiv, timpul prezent) pe rândunică să se facă bine. Îmi place să fiu de ajutor _____ (prieten, substantiv articulat, cazul D). Aripa _____ (rândunică, cazul G) era ruptă. Ea nu putea să zboare alături de _____ (adjectiv pronominal demonstrativ de diferențiere, genul feminin, numărul plural).</p>		
Răspuns așteptat:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. sunt 2. am putut 3. să ajut 4. prietenilor 5. rândunicii 6. celelalte 		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Două răspunsuri corecte	Patru răspunsuri corecte	Șase răspunsuri corecte

Itemul 5:

Competența specifică:
4.5. Manifestarea preocupării pentru originalitate
Conținutul asociat:

Scrierea creativă pornind de la un tipar/ binomul imaginar, după modelul lui Italo Calvino: „Dacă într-o noapte de iarnă, un călător ...”		
Cerința:		
Alcătuieți o compunere de 70 – 100 de cuvinte, plecând de la fragmentul: „Apoi făcu câțiva pași afară din căsuță....”, în care să prezinți o întâmplare petrecută într-o pădure.		
În compunere, trebuie:		
<ul style="list-style-type: none"> - să prezinți, pe larg, o narațiune reală sau imaginară, respectând succesiunea logică a evenimentelor; - să prezinți o scurtă secvență descriptivă; - să valorifici două informații din textul dat; - să respecți numărul de cuvinte propus. 		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Realizarea unei compuneri în care se valorifică informațiile din text.	Realizarea unei compuneri în care sunt prezente secvența descriptivă și două informații din text.	Realizarea unei compuneri în care să respecte toate cele patru criterii oferite în cerință.

Pentru competența generală 5: **Manifestarea sensibilității multi- și interculturale, prin valorile promovate în contexte culturale și sociale diverse** se vor folosi materiale diferite, în funcție de competența specifică.

Itemul 1:

Competența specifică:		
5.1. Recunoașterea multilingvismului în contexte socioculturale diverse		
Conținutul asociat:		
Celebrarea „Zilei internaționale a toleranței” (16 noiembrie)		
Cerința:		
Urmăriți următorul videoclip: https://youtu.be/IRZ3JVV1MS0 , apoi realizați un decalog al unei adevărate prietenii.		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Încercare de realizare a decalogului.	Realizarea unei părți a decalogului, utilizând limba literară.	Realizarea unui decalog, utilizând normele limbii literare.

Itemul 2:

Competența specifică:		
5.2. Identificarea valorilor promovate în tradițiile și obiceiurile din cultura română, maternă și universală		
Conținutul asociat:		

Realizarea de mini-momente artistice despre obiceiurile și tradițiile locale.		
Cerință: Studiați obiceiurile și tradițiile românești și obiceiurile și tradițiile minorității căreia îi aparțineți. Alegeți scurte momente din acestea, pe care să le puneți în practică.		
Descriptori		
Nivel minim	Nivel mediu	Nivel maxim
Încercare de realizare de mini-momente din tradițiile și obiceiurile românești și minorităților aparținătoare.	Realizarea unor mini-momente artistice, prezentând sumar, obiceiuri și tradiții românești și minorităților aparținătoare.	Realizarea unor mini-momente artistice, prezentând și obiceiuri românești și obiceiuri ale minorităților aparținătoare, utilizând normele limbii literare.

4.3. Metode alternative de evaluare

De-a lungul timpului au existat diferite interpretări ale sintagmei „metodă alternativă” de evaluare. Unele au accentuat utilitatea pe care o au din perspectiva cadrelor didactice, altele se referă la importanța acestor metode din punctul de vedere al elevilor.

Pe de o parte, metodele alternative/complementare de evaluare dau profesorilor posibilitatea de a dobândi informații despre întreaga activitate și despre nivelul de pregătire al elevului. Așa cum le spune și numele, ele au rolul de a completa datele obținute prin metodele tradiționale de evaluare. Importanța lor derivă din faptul că, având un caracter formativ, pot evalua competențele care sunt mai dificil de măsurat prin tehnici tradiționale. Metodele alternative de evaluare se caracterizează prin antrenarea elevilor în propria lor evaluare deoarece: „pe de o parte, realizează evaluarea rezultatelor în strânsă legătură cu instruirea/învățarea, pe de altă parte, ele privesc rezultatele școlare obținute pe o perioadă mai îndelungată, care vizează formarea unor capacități, dobândirea de competențe și, mai ales, schimbări în planul intereselor, atitudinilor, corelate cu activitatea de învățare.” (Ion T. Radu, „Evaluarea procesului didactic”, Editura Didactică și Pedagogică, București 2008, pag. 188).

Pe de altă parte, metodele alternative de evaluare dau elevilor șansa de a demonstra ceea ce au însușit, ceea ce sunt capabili să facă, prin alte forme de manifestare, decât răspunsul oral sau scris.

Tipuri de evaluare alternativă

Bocoș Mușata și Jucan Dana, în „Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării”, consideră că printre metodele alternative de evaluare ce trebuie reținute se numără: observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor în clasă, autoevaluarea, investigația, portofoliul, proiectul (Mușata Bocoș, Dana Jucan, „Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării”, Editura Paralela 45, Pitești, 2017, p. 125).

În „Dicționarul praxiologic de pedagogie” sunt stabilite alte metode alternative de evaluare: jurnalul autoreflexiv, jurnalul reflexiv/reflectiv (Mușata-Dacia Bocoș, Ramona Raduț-Taciu, Cornelia Stan, „Dicționar praxiologic de pedagogie”, Vol. IV, Editura Paralela 45, Pitești, 2016, p. 173).

Maria Eliza Dulamă, consideră că metodele alternative de evaluare sunt: referatul, posterul, reportajul, interviul, interevaluarea sunt considerate metode alternative de evaluare de către (Maria Eliza Dulamă, „Metodologii didactice activizante”, Editura Clusium, Cluj-Napoca 2008, p. 142).

Alte metode alternative de evaluare sunt: hărțile conceptuale; tehnica 3-2-1; metoda R.A.I.; studiul de caz; proba practică. („Metode alternative de evaluare”, suport de curs, disponibil la adresa <https://www.slideserve.com/yori/metode-alternative-de-evaluare>, accesat la 2.05.2023)

Dintre acestea, proiectul și investigația pot fi considerate și metode de predare-învățare. Vom prezenta în continuare acele metode pe care le considerăm aplicabile la clasa a VII-a.

A. Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor în clasă

Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor în clasă se poate realiza în timpul orelor de curs, utilizând un plan elaborat înainte, prin care se completează un raport; o fișă de evaluare; o scară de clasificare și o listă de control și verificare.

Dezavantajele acestei metode sunt subiectivismul și munca suplimentară din partea cadrului didactic pentru a sintetiza informațiile obținute.

Această metodă oferă cadrului didactic informații despre evoluția elevului la disciplina respectivă. Astfel, în cadrul orelor de Limba și Literatura română, la clasa a VII-a, prin intermediul acestei metode poate fi urmărit progresul elevilor în ceea ce privește dezvoltarea unor abilități intelectuale: modul de exprimare orală, capacitatea de a înțelege ceea ce citește, sau scrie, modul de dezvoltare a operațiilor gândirii.

Prin activitățile desfășurate pe grupuri se urmărește nivelul de dezvoltare a abilităților sociale: participarea la activitățile grupurilor – modul în care colaborează, se implică, ia decizii,

ascultă diferitele puncte de vedere, își asumă responsabilități și le îndeplinește. Această metodă cuprinde și aprecierea directă a activității elevilor.

Înregistrarea informațiilor se realizează prin diferite modalități: raportul, fișa de evaluare, scara de clasificare, lista de control și de verificare.

În „Ghidul de evaluare – socio-umane”, se propune un model de fișă de evaluare a elevilor. Aceasta ar trebui să cuprindă: date generale despre elev (numele și prenumele, vârsta, climatul educativ din familie); particularități ale proceselor intelectuale (gândire, imaginație, limbaj, memorie, atenție spirit de observație); aptitudini și interese; trăsături de afectivitate; trăsături de temperament; atitudini (față de sine; față de disciplină – Limba și literatura română; față de colegi); evoluția aptitudinilor, atitudinilor, intereselor și a nivelului de integrare. (Dan Potolea, Ioan Neacșu, Manole Manolescu, (coord) „Ghidul de evaluare – socio-umane”, proiect MECTS, București 2011, p. 435).

B. Investigația

Investigația „constă în solicitarea de a rezolva o problemă teoretică sau de a realiza o activitate practică pentru care elevul este nevoit să întreprindă o investigație (documentare, observare a unor fenomene experimentale pe un interval stabilit” (Ion Radu, „Evaluarea procesului didactic”, Editura Didactică și Pedagogică, București 2008, pag. 189)

Această metodă contribuie la evaluarea elevilor prin antrenarea lor în activități ce presupun aplicarea noilor cunoștințe în situații variate, pe parcursul unei ore, sau a unei unități de învățare. Pentru început le sunt prezentate elevilor sarcinile de lucru, care trebuie să fie bine înțelese, pentru a putea fi duse la îndeplinire.

Prin investigație, cadrul didactic poate urmări capacitatea elevilor de a înțelege o sarcină de lucru; de a stabili care sunt pașii pentru a procura informațiile necesare în realizarea unui material; de a organiza informațiile obținute, astfel încât să demonstreze ipotezele de lucru; motivarea elevilor în realizarea investigației (Adrian Stoica (coord.), „Evaluarea curentă și examenele: ghid pentru profesori”, Editura PROGnosis, București, 2001, p. 55).

Ca etape de lucru, în utilizarea metodei investigației: se definește problema, este aleasă metoda și se identifică soluțiile. (Adrian Stoica, (coord.), op. cit. p. 56).

Pentru unitatea de învățare „Călătorii”, propunem ca investigația să aibă în vedere următorii pași:

- stabilirea temei de investigație: „Investigați 3 obiective turistice care ar putea fi vizitate în localitatea voastră”;

- alegerea metodei adecvate: Profesorul indică sursele la care pot face apel elevii (monografii locale, vizită a obiectivul respectiv, un interviu luat custodelui obiectivului ales);

- identificarea elementelor definitorii ale obiectivului, astfel încât să constituie un punct de atracție turistic pentru vizitatorii localității.

C. Referatul

Referatul este o metodă alternativă de evaluare care permite cadrului didactic să evalueze performanțele elevilor. (Ioan Neacșu, Adrian Stoica, (coord.), „Ghid general de evaluare și examinare”, M.I., CNEE, Editura Aramis, București, 1996, p. 70-71).

Din punctul de vedere al conținutului, referatul are un caracter formativ, deoarece apelează la capacitățile creative ale elevilor, prin faptul că oferă posibilitatea stabilirii unor legături interdisciplinare. În realizarea referatelor elevii apelează la domenii conexe materialelor studiate la clasă, depășind nivelul cunoștințelor dobândite în cadrul ariilor curriculare.

Cadrul didactic poate verifica modul în care elevul reușește să selecteze informațiile obținute din diferite surse, capacitatea sa de a înțelege ceea ce a învățat. Prezentarea referatelor indică profesorului modul în care au fost însușite cunoștințele, modul în care s-au format deprinderi și priceperi de muncă intelectuală. (Ioana Carmen Iuhos, Carmen Bal, „Metode clasice de evaluare versus metode moderne de evaluare”, în lucrările Conferinței Internaționale – multidisciplinare, „Profesorul Dorin Pavel” – fondatorul hidroenergeticii românești”, Sebeș 2016, p. 196).

La Limba și literatura română referatul bibliografic, cel în care profesorul oferă o sursă documentare biografică, este cel mai indicat.

Pentru tema „Lectura ca explorare” li se poate solicita elevilor să alcătuiască un referat despre opere literare citite, care au ca temă „Aventura”. Cu ajutorul cadrului didactic, se conturează planul referatului, se fac propuneri pentru texte literare ce vor fi abordate: „Pe Insula Șerpilor”, de Alexandru Vlahuță, „Chirița în provincie”, de Vasile Alecsandri. Elevii se documentează individual și redactează materialul, pe care îl prezintă apoi în fața clasei.

D. Proiectul

O altă metodă complexă de evaluare alternativă, utilizată – datorită complexității – mai ales în evaluările sumative, este proiectul. Realizarea proiectului este un demers complex, care se întinde pe o perioadă mai lungă de timp. Acesta oferă elevului prilejul de a se implica într-o activitate de cercetare „autentică”, fiind responsabil pentru rezultatul muncii efectuate.

În realizarea proiectului se are în vedere: identificarea temei (care se poate realiza și cu ajutorul elevilor), a datelor generale din material (structură, termene), stabilirea resurselor (umane – grupuri de lucru; informaționale – bibliografie), stabilirea conținutului proiectului

(pagină de titlu, cuprins, argument, capitole/subcapitole, concluzii, bibliografie). (Adrian Stoica, (coord.), 2001, op. cit, p.60).

În evaluarea proiectelor se acordă atenție atât calității proiectului, cât și activității elevului. (Adrian, Stoica, op. cit. p. 63).

Pentru tema „Tradiții și obiceiuri”, se poate propune proiectul „Obiceiuri de iarnă”, care va viza:

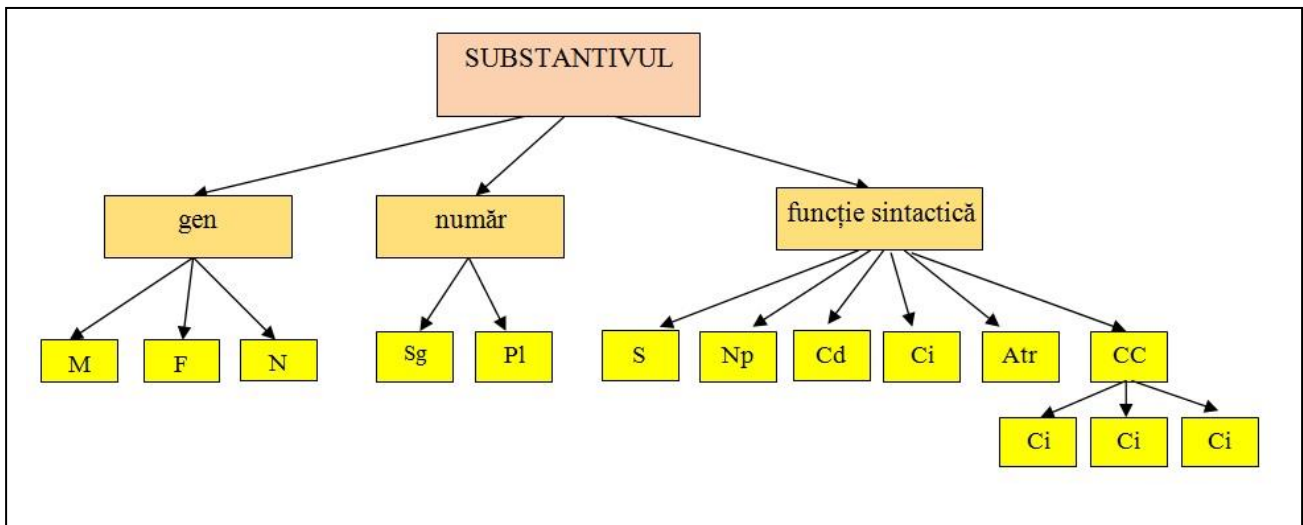
- date generale:
- termen de realizare - 3 săptămâni (deoarece copiii cunosc, din anii trecuți, principalele obiceiuri de iarnă)
- structura - perioada de practicare a obiceiurilor de iarnă
- obiceiuri populare românești (colindatul, sorcova, plugușorul)
- obiceiuri populare comune (colindatul)
- stabilirea resurselor - umane – grupuri de lucru alcătuite prin metoda controlată;
  - informaționale (bibliografie, se poate sugera elevilor să consulte și bunicii, în culegerea informațiilor)
- stabilirea conținutului proiectului (pagină de titlu, cuprins, argument, capitole/subcapitole, concluzii, bibliografie).

E. Harta conceptuală

„*Hărțile conceptuale sau hărțile cognitive pot fi definite drept oglinzi ale modului de gândire, simțire și înțelegere ale celor care le elaborează.*” (Crenguța Lăcrămioara Oprea, „Strategii didactice interactive”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006, p. 255). În acest context, pe de o parte, cadrul didactic poate evalua structurile cognitive ale elevilor și modul în care elevii stabilesc relații între acestea, pe de altă parte, elevii au parte de o recapitulare logică a cunoștințelor care vor fi, ulterior, evaluate.

În ceea ce privește structura hărților cognitive, acestea sunt reprezentări grafice care presupune „vizualizarea organizării procesărilor mentale a informațiilor legate de o problemă de conținut sau concept” (Elena Joița, (coord), „Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv-constructivistă”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008, p. 22).

Ca metodă de evaluare, harta conceptuală ierarhică asigură la orele de Limba și literatura română o mai eficientă evaluare atât a noțiunilor însușite și cât și a modului de clasificare a acestora.

F. Metoda R.A.I.

Numele metodei este o abreviere „**R**ăspunde – **A**runcă – **I**nteroghează ”. Prin aceasta, profesorul poate descoperi lacunele din cunoștințele elevilor pentru a stabili planul de remediere a acestora.

Elevii sunt anunțați care este tema ce va fi evaluată. Cu ajutorul unei mingi sau al unui ghem, se începe evaluarea-joc. Un elev care are mingea pune o întrebare și aruncă mingea altui coleg, desemnat să răspundă. Dacă răspunde corect, elevul care a primit mingea adresează o altă întrebare, aruncând mingea altui coleg. Elevul care nu răspunde corect, iese din joc. Elevul care a pus întrebarea va da răspunsul și va adresa o nouă întrebare. Elevii care rămân cel mai mult în joc, demonstrează că au consolidat cunoștințele în legătură cu tema propusă. („Metode alternative de evaluare”, suport de curs, disponibil la adresa <https://www.slideserve.com/yori/metode-alternative-de-evaluare>, accesat la 2.05.2023).

Încă de a începutul evaluării profesorul anunță elevii că întrebările trebuie puse sub diverse forme.

Pentru Limba și literatura română, la tema „Adjectivul”, pentru metoda R.A.I. pot fi adresate următoarele întrebări:

- Care este definiția adjectivului.....?
- „Binevoitor” e adjectiv simplu, sau compus.....?
- Dă exemple de adjective care indică însușiri.....
- Care sunt gradele de comparație ale adjectivelor.....?

- Cum argumentezi faptul că adjectivul „viu” nu are grad de comparație .....?.
- Care consideri că sunt adjectivele fără grade de comparație .....?
- Cum crezi că e corect: „perfect” sau „cel mai perfect”?
- Dă un exemplu de adjectiv variabil.....
- Ce relații poți stabili între „extraordinar de bun” și „foarte bun” .....

Modalitățile de evaluare on-line

Pe parcursul fiecărei lecții se realizează evaluarea, o activitate prin care se urmărește, pe de o parte, modul în care elevii și-au însușit cunoștințele, contribuind astfel la îmbunătățirea învățării – acest lucru fiind evident atunci când evaluarea este inclusă într-o sarcină concretă de învățare. Pe de altă parte, evaluarea se constituie într-o acțiune complexă ce relevă performanțele și comportamentele elevilor, raportate la indicatori de performanță – criterii de măsurare a cunoștințelor (Mușata Bocoș, Dana Jucan, „Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării. Perspective și instrumente didactice pentru formarea profesorilor”. Pitești, Editura Paralela 45, 2017, p. 130)

Sintagma „evaluare on-line” a început să fie des utilizată în perioada pandemiei, atunci când profesorii au fost puși în fața găsirii unor noi modalități de predare-învățare, implicit de evaluare. În organizarea demersului instructiv-educativ, au fost nevoiți să identifice cele mai eficiente platforme educaționale și cele mai facile instrumente de evaluare, care să poată fi adaptate tuturor formelor de evaluare: inițială, continuă și sumativă. Sistemele digitale sunt utilizate de mult timp în procesul de predare și învățare, dar în cadrul evaluărilor, acestea au fost mai puțin utilizate.

Încă din perioada pandemiei, s-au conturat câteva caracteristici ale predării on-line. Evaluarea on-line depinde de condițiile tehnice generate de performanța aparatelor digitale, de conexiunea la internet dar mai ales de capacitatea de a utiliza aparatura de către elevi și de cadre didactice, actanți direcți ai procesului de evaluare. Dispozitivele digitale sunt cele care asigură comunicarea audio, dar și video, din mediul virtual. Problemele tehnice care pot să apară – întreruperea conexiunii la internet, defectarea aparatelor – perturbă evaluarea. Din cauza faptului că elevii și profesorul nu se află în aceeași locație, cadrul didactic nu are un control total asupra răspunsurilor celui evaluat. (M. E. Dulamă (coord.), „De la teorie spre practică în învățare on-line”, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2020, p. 21).

În evaluarea on-line aprecierea elevilor este mai obiectivă, deoarece criteriile sunt definite în termeni mai clari. Corectarea testelor se realizează tot în format digital, iar unele platforme

oferă și reprezentarea grafică a răspunsurilor, interpretarea rezultatelor fiind mult mai ușoară, iar monitorizarea răspunsurilor elevilor – mai facilă. Mai mult, lucrările evaluate pot fi păstrate și reluate, în situația în care se dorește o urmărire mai atentă a evoluției elevilor. În acest tip de evaluare, într-un timp scurt, pot fi verificați mai mulți elevi.

Prin evaluare on-line se pot realiza atât verificări orale, scrise, cât și probe practice.

Pentru a verifica nivelul cunoștințelor prin probe orale, prin evaluare individuală, frontală, sau mixtă, cadrul didactic adresează întrebări, antrenând elevii într-un dialog menit să ofere informații despre abilitățile de exprimare, despre capacitățile de comunicare, sau despre deprinderile formate. Și în cadrul evaluărilor orale on-line se realizează un feed-back imediat, deoarece elevul poate fi corectat imediat ce a formulat un răspuns greșit. Corectărilor verbale li se adaugă și reacțiile nonverbale prin care elevii pot fi susținuți sau încurajați. Dascălul poate adresa întrebări ajutătoare, iar elevul are timp pentru a găsi răspunsuri la diferite întrebări.

Printre evaluările orale ce se pot desfășura în format on-line se numără: prezentările și dezbaterile.

Pentru evaluarea scrisă, în condiții on-line, e necesar ca testul elaborat să aibă itemi care să evidențieze gândirea elevului și nu neapărat reproducerea unor cunoștințe, deoarece în intervalul stabilit elevul poate avea acces și la alte surse de inspirație. Întrebările trebuie formulate clar și alături de cerințe, e necesar ca să fie prezentat și baremul de notare, pentru ca elevul să se poată autoevalua.

Printre evaluările scrise ce se pot desfășura în format on-line se numără: chestionarele, evaluarea temelor scrise, eseurile.

Cea mai simplă evaluare on-line este prin teste de tip chestionar, alcătuite din întrebări cu răspuns dual: A/F, Da/Nu.

Pentru elevi, chestionarele sunt mai dificile, pentru că necesită o abordare mai atentă, pentru a rezolva sarcinile, dar oferă profesorului un grad ridicat de obiectivitate.

Prin probe practice se evaluează cunoștințe teoretice și se exersează priceperi și deprinderi, cu scopul de a surprinde modul în care elevii aplică ceea ce au însușit. Portofoliile și proiectele realizate în format digital sunt cele mai importante forme de evaluare practică on-line. Acestora li se adaugă jocul de rol.

Evaluarea se poate realiza pe diferite platforme digitale, utilizând instrumente de evaluare online.

Pentru a veni în sprijinul cadrelor didactice, în 2020, Ministerul Educației a lansat, în cadrul proiectului CRED (Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți), o platformă digitală,

<https://digital.educred.ro/>, unde sunt postate resurse educaționale deschise (R.E.D.) și aplicații on-line realizate de către cadrele didactice.

Alături de acestea, în timp, s-au dezvoltat și pot fi ușor utilizate și alte platforme educaționale on-line: MYKOOLIO, DIGITALIA, ASQ, BRIO.RO

LIVRESQ este o platformă realizată de Guvernului României cu sprijinul Uniunii Europene, prin programului Instrumente Structurale 2014-2020, <https://livresq.com/ro/>.

În Biblioteca gratuită, <https://livresq.com/ro/publish-library/>, se găsesc materiale educaționale, lecții interactive și manuale digitale pentru toate disciplinele și pentru toate clasele. Cadrele didactice își pot face un cont gratuit, timp de un an, care apoi poate fi reînnoit. Aici se pot crea propriile materiale, pentru a fi utilizate la clasă, distribuite, sau reutilizate. Materialele se realizează ușor și oferă posibilitatea inserării textelor, a videoclipurilor, a pozelor, a link-urilor spre alte platforme, a chestionarelor. Daniela Andron, Ștefania Kifor, „Tehnologii digitale în activitatea didactică”, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2021, p. 97, 98

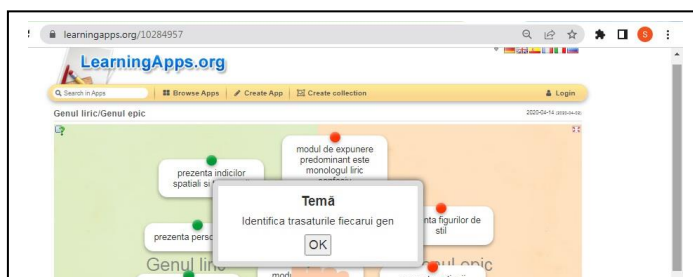
O serie de aplicații pot veni în sprijinul evaluării on line: CANVA, QUIZ, PDFESCAPE, LIVEWORKSHEETS.

Una dintre cele mai utilizate aplicații de evaluare este **GOOGLE FORMS**, care se poate accesa din classroom. Testele/chestionarele conțin întrebări formulate în termeni clari, preciși. O caracteristică a acestei aplicații este faptul că, pentru a rezolva anumite sarcini, elevii au posibilitatea de a se consulta în cadrul unei clase virtuale.

Aplicația oferă posibilitatea alegerii tipului de răspuns dorit și alocarea unui anumit număr de puncte. Alături de nota primită elevul vede și întrebările la care a răspuns corect, sau cele cu răspuns greșit. Pentru profesor, răspunsurile elevilor se afișează în Excel, astfel încât el poate urmări activitatea elevilor în timp real. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/17-23_29.pdf

LEARNINGAPPS, <https://learningapps.org/>, oferă o evaluare interactivă. Se poate accesa gratuit, utilizând materialele puse la dispoziție, sau se pot crea exerciții proprii, în cadrul cărora se inserează text, videoclipuri, imagini, secvențe audio. Aplicația pune la dispoziție șabloane, ușor de utilizat, sub diferite forme: „puzzle, quiz-uri, rebus, potrivire de imagini, cuvinte încruciate, video cu inserări, spânzurătoarea” (Daniela Andron, Ștefania Kifor, op. cit, p 154, 155)

Un avantaj al acestei aplicații este că profesorul poate copia exercițiul, pe care apoi să îl adapteze nivelului clasei.

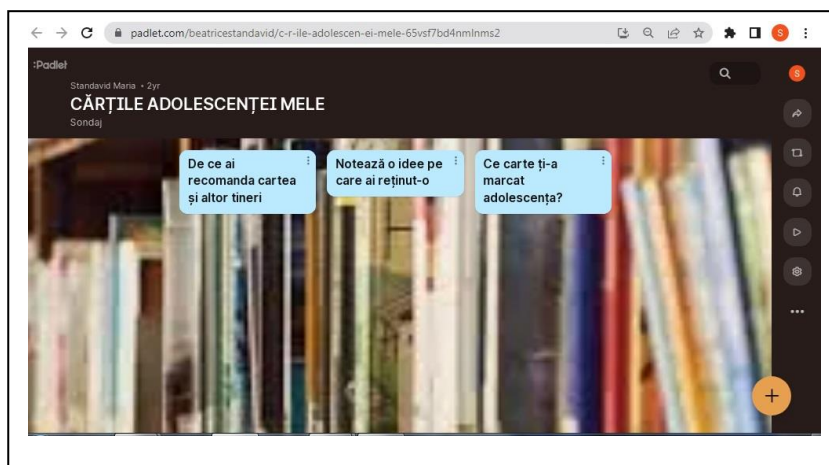

KAHOOT este o aplicație utilă, <https://create.kahoot.it/>, mai ales în evaluarea formativă. Datorită prezentării atractive, elevii percep testele interactive de pe această aplicație ca pe un joc, fapt ce înlătură stresul specific altei forme de evaluare. Testele create pot fi utilizate imediat, stocate pentru a fi folosite mai târziu, sau utilizate ca teme de evaluare, pe care elevii le parcurg în ritm propriu. În testele create se pot insera, alături de text, imagini, videoclipuri, sau diagramele întrebărilor.

Un aspect important al acestei aplicații este că oferă un feedback imediat, o imagine clară asupra cunoștințelor însușite. (Daniela Andron, Ștefania Kifor, op. cit, p 122, 123)

PADLET este o aplicație digitală, disponibilă la adresa <https://padlet.com>, pe care se pot posta texte, imagini, videoclipuri, link-uri suplimentare, prezentări. În evaluare este utilă deoarece pot fi evaluați, în același timp, mai mulți elevi. Rezultatul muncii poate fi stocat în contul utilizatorului și refolosit, sau modificat (Daniela Andron, Ștefania Kifor, op. cit, p. 52, 53)

Pentru a intra pe platformă, elevii primesc un link pe care îl pot accesa de pe orice dispozitiv. Aici, pe un panou virtual (wall), pot posta răspunsurile la una sau mai multe cerințe, pot realiza și prezenta proiecte de echipă. (Daniela Roxana Andron, „Predare creativă și pentru creativitate”, în „Competențe academice prin învățământul digital și blended-learning”, Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, 2021, p. 84)

WORDWALL este o aplicație ce poate fi accesată gratuit, <https://wordwall.net/>. Jocurile interactive pot fi adaptate la diferite clase și pot fi inserate în cadrul altor activități realizate pe alte platforme. Exercițiile create pentru evaluare pot fi realizate sub diferite forme: anagramă, clasifică, cărți aleatorii, căutare de cuvinte, roata aleatoare, deschide caseta, perechi, pentru care aplicația oferă șabloane. Un avantaj al acestei aplicații este că exercițiile se pot printa sub formă de fișă de lucru. (Daniela Andron, Ștefania Kifor, op. cit p. 158, 159).

Evaluarea, atât pentru elevii vorbitori nativi de limbă română, cât și pentru cei aparținând minorităților naționale, este deosebit de importantă datorită faptului că oferă o modalitate obiectivă de a măsura nivelul de cunoștințe și competențe al elevilor. Prin intermediul evaluării se poate determina cât de bine înțeleg elevii noțiunile de gramatică, vocabularul, ortografia, sintaxa, dar nu în ultimul rând, abilitățile de comunicare în limba română, atât comunicare orală, cât și scrisă. Rezultatele evaluărilor pot pune în evidență punctele forte, dar și punctele slabe ale elevilor, iar profesorul își poate orienta activitățile de învățare pentru a dezvolta în mod corespunzător competențele elevilor și poate oferi un feedback potrivit în procesul de învățare.

În încheiere, ne dorim ca prezentul ghid metodologic să fie un instrument util tinerilor dascăli, ajutându-i să-și consolideze elementele esențiale ale procesului educativ, o cale clară de a aborda diversele aspecte ale predării – învățării – evaluării limbii române ca limbă nematernă.

Recomandările, exemplele oferite în acest ghid ne dorim să fie elemente care vor contribui la creșterea eficienței și calității procesului de învățământ în ceea ce privește limba română, îmbunătățind astfel, performanțele școlare și dezvoltarea competențelor de limbă română. Utilizatorul este invitat să își adapteze, să își personalizeze actul de învățare în stil propriu.

Ghidul metodologic este de o importanță primordială pentru a asigura coerența, calitatea și eficiența procesului de predare, învățare și evaluare a limbii române, oferind un suport prețios profesorilor începători și contribuind la dezvoltarea competențelor elevilor.

5. BIBLIOGRAFIE

Texte literare

Andersen, Hans-Christian, *Degețica*, Editura Cartex, 2017, ISBN: 9786068383484;

Dahl, Roald, *Matilda*, Editura Arthur, 2014, ISBN: 978-606-8044-78-1;

Hawking, Lucy și Stephen, *George și cheia secretă a Universului*, Editura Humanitas, București 2014, ISBN 978-973-50-4336-0;

Moldovan, Alex, *Olguța și un bunic de milioane*, Editura Artur, București, 2022, ISBN: 9786060865339;

Sorescu, Marin, *Unde fugim de acasă*, Editura Artur, București, 2020, p. 15-17, ISSN 9786067887990;

Bibliografie generală

*** *Programa de Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară, clasa a VII-a, Anexa nr. 2 la Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3393 / 28.02.2017;*

*** *855 de jocuri și activități*, lucrare realizată în cadrul proiectului „Centrul Național de Resurse pentru Tineri”, Chișinău, 2005;

*** *100 de idei de educație nonformală*, proiect realizat de Organizația Națională Cercetării României;

*** *Anexa la OMENCȘ Nr. 3590 din 05.04.2016;*

*** *The Study of Curriculum Practice*, Curriculum Inquires, 1979;

Noul Dicționar Universal al limbii române, Editura Litera Internațional, 2007;

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2016, ISBN: 978-606-704-161-3;

Andron, Daniela, Kifor, Ștefania, *Tehnologii digitale în activitatea didactică*, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2021 ISBN 978-606-12-1854-7;

Andron Daniela Roxana, *Predare creativă și pentru creativitate*, în „*Competențe academice prin învățământul digital și blended-learning*” Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, 2021, ISBN 978-606-12-1883-7;

Ardelean, Aurel, Mândruț, Octavian, (coord.), *Didactica formării competențelor*, Arad, 2012

Bocoș Mușata-Dacia, Raduț-Taciu Ramona, Stan Cornelia, *Dicționar praxiologic de pedagogie*; Vol. IV, Editura Paralela 45, Pitești, 2016, ISBN:978-973-47-2212-9 / 978-973-47-2213-6;

Bocoș, Mușata, Jucan, Dana, *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării*, Editura Paralela 45, Pitești, 2017, ISBN 9789734704897;

Braniște, Ludmila, *Cu privire la procesul de predare-învățare a lexicului – aspect indispensabil în învățarea limbii române ca limbă străină în Predarea, receptarea și evaluarea limbii române ca limbă străină, dimensiune a interculturalității* coord. Netedu Loredana, Editura Universității Petrol-Gaze din Ploiești, 2019, E-ISBN-13: 978-973-719-772-6;

Cucoș Constantin, *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom, București, 2008, ISBN – 978-973-46-0936-9;

Dulamă, Maria Eliza, *Metodologii didactice activizante*, Editura Clusium, Cluj-Napoca 2008, ISBN 978-973-555-552-8;

Dulamă M. E (coord.), *De la teorie spre practică în învățare on-line*, Cluj-Napoca, Presa universitară clujeană, 2020;

Iuhos, Ioana Carmen, Bal, Carmen, *Metode clasice de evaluare versus metode moderne de evaluare*, în lucrările *Conferinței Internaționale – multidisciplinare*, „*Profesorul Dorin Pavel*” – fondatorul hidroenergeticii românești”, Sebeș 2016;

Joița, Elena (coord), *Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv-constructivistă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008, ISBN 978-973-30-2338-8;

Neacșu, Ioan, Stoica, Adrian (coord.), *Ghid general de evaluare și examinare*, M.I., CNEE, Editura Aramis, București, 1996;

Norel, Mariana, Pop, Liana, *Limba română ca a doua limbă*, Educația+, București, 2005, ISBN 973-87585-8-0;

Platon, Elena, Vîlcu, Dina (coord) *Procesul de evaluare a limbii române ca limbă nematernă*, (RLNM) la ciclul gimnazial Editura Casa Cărții de Știință, București, 2011, ISBN: 978-606-17-0076-9;

Potolea, Dan; Toma, Steliana; Borzea, Anca (coord.), *Coordonate ale unui nou cadru de referință al curriculumului național*, Centrul Național de Evaluare și Examinare, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2012;

Potolea, Dan, *Conceptualizarea curriculumului. O abordare multidimensională*, Dan Potolea și Păun, Emil, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002;

Potolea Dan, și Manolescu, Marin, *Teoria și metodologia curriculumului*, Ministerul Educației și Cercetării, Proiectul pentru învățământul rural;

Radu, Ion, *Evaluarea procesului didactic*, Editura Didactică și Pedagogică, București 2008, ISBN 9789733023548;

Rațiu, Bogdan, Șopterean Claudia, *Limba română L2: Activități remediale*, proiect AGIR EDU Training, Târgu Mureș, 2020, ISBN: 978-093-0-32726-7;

Stoica, Adrian (coord.), *Evaluarea curentă și examenele: ghid pentru profesori*, Editura PROGnosis, București, 2001, ISBN: 9738509319, 2001;

Oprea, Crenguța Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006, ISBN 978-973-30-1695-3;

Tămăian, Ioana (coord.), Iliescu, Gabriela, Tiutiu, Grațiela, *Metodica predării limbii și literaturii române pentru secțiile cu predare în limba maghiară – filiera vocațională, profil pedagogic: clasa a XI-a*, ArtKlett, București, 2022, ISBN: 978-606-076-256-0;

Tiron, Elena, Stanciu, Tudor, *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării*, EDP, 2019, ISBN 978-606-31-0783-2;

Vivienne de Landsheere, *Pedagogie*, PUF, Paris, 1982;

Resurse INTERNET

*** *Metode alternative de evaluare*, curs MTS, disponibil la <https://www.slideserve.com/yori/metode-alternative-de-evaluare>, accesat în 7.03.2023;

Caia, Loredana, Iacob, Diana, Iușan, Paul, Pal, Daniela, Pojar, Corina, Rațiu, Bogdan, Rațiu, Cosmina, Roșă Gabriela, Sabău, Liliana, Stănică, Daniela Serviana, Stoica, Angelica, Szilágyi, Judit, Szakács, Lehel, Șoptorean, Claudia, *Pregătire pentru Evaluare națională – 2021. Limba și literatura română. Caiet de teste pentru clasele cu predare în limba maghiară*, ISBN: 978-973-0-33669-6, disponibil la adresa <https://en.calameo.com/books/006366011ddfb89464302> accesat în data de 3.04.2023;

Stoica, Adrian, *Evaluarea curentă și examenele*, București, 2001, disponibil la adresa <http://oldsite.edu.ro/index.php/articles/3909>, accesat în 5.04.2023;

Didactica limbii române, disponibil la adresa: https://www.academia.edu/42050655/DIDACTICA_LIMBII_%C5%9EI_LITERATURII_ROM%C3%82NE_1_Florentina_S%C3%82MIH%C4%82IAN_Mariana_NOREL_2011_Proiect_cofinan%C5%A3at_din_Fondul_Social_European_prin_Programul_Opera%C5%A3ional_Sectorial_Dezvoltarea_Resurselor;

https://www.academia.edu/16948975/II_Florentina_Samihaiian_Didactica_Limbii_Si_Literaturii_Romane_2_Opti;

https://www.researchgate.net/publication/278784753_Instruirea_centrata_pe_competente_Cercetare_-_Inovare_-_Formare_-_Dezvoltare;

https://www.edums.ro/2020-2021/1603208130_Limba-romana-pentru-minoritatea-maghiara_.pdf

http://dppd.ulbsibiu.ro/ro/cadre_didactice/adriana_nicu/cursuri/Pedagogie%202_curs_1_Procesul%20de%20invatamant.pdf

https://www.academia.edu/37157054/Receptarea_textului_scris_%C8%99i_oral_Manual_pentru_studen%C8%9Bii_str%C4%83ini;

https://edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2023/Legi_educatie_Romani_a_educata/legi_monitor/Legea_invatamantului_preuniversitar_nr_198.pdf.

Titlul proiectului: „*Competență și eficiență în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România*”

Beneficiarul proiectului: Ministerul Educației

Elaboratori: Lazăr Liliana, Standavid Beatrice, Vașloban Claudia

Validatori: Alt Adina, Galeș Iuliana, Kaitar Roxana, Szejke Ottilia

Data publicării:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului

